БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 270 (17.552). • 24 ноябрь 1979 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

УЛУҒ ЛЕНИН ҒОЯЛАРИНИНГ ТАНТАНАСИ

В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хати 60 йиллигига бағишланган илмий-назарий конференция

Бутун совет халқи каби Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари ҳам Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хати 60 йиллигини кенг нишонламоқдалар. Бу хат Ўрта Осиёда социализм ва коммунизм тантанаси учун курашда асосий ҳужжат бўлиб қолди. Унда чор Россияси чекка ўлкаларининг иқтисодий ва маданий қолоқлигини тугатиш, ўлкани социалистик негизда қайта қуриш учун кураш вазифалари, форма ва методлари ленинча донолик билан аниқ белгилаб берилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси чақирган ва 23 ноябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган илмий-назарий конференция шу шонли санага бағишланди. Конференция ишида Москва, Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларининг партия ходимлари, таниқли жамиятшунос олимлари қатнашдилар.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтининг директори академик **А. Г. Егоров** кириш нутқи сўзлаб конференцияни очди.

Бундан 60 йил муқаддам, деди у, В. И. Ленин «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хат ёзиб юборган эди. Бу хат партиямизнинг муҳим программавий ҳужжатидир. Бу хат гражданлар урушининг қийин йилларида, ишчи— деҳқон давлатининг ҳаёт — мамоти учун синфий жанглар жуда қизғин тус олган бир пайтда ёзилган эди.

Ғоят қолоқ, империалистик ва гражданлар уруши натижасида вайрон бўлган мамлакатда, халқлар ўртасидаги ишончсизлик сарқитлари жуда кучли бўлган, баъзи халқлар ижтимоий-иқтисодий ривожланиш жиҳатидан бошқа халқлардан неча юз йиллаб орқада қолиб кетган кўп миллатли мамлакатда социализм қуриш нақадар қийинлигини В. И. Ленин жуда яхши тушунарди. Шу билан бирга В. И. Ленин халқ оммасининг, Коммунистик партиянинг буюк ижодий кучига, унинг илмий асосланган миллий сиёсати интернационалистик принциплари кучига қаттиқ ишонарди.

Лениннинг хатида гап аслида собиқ чор Россиясининг энг орқада қолган шарқий чекка ўлкаларида бутун совет халқи билан биргаликда социалистик, коммунистик маданият чўққиларига кўтарилиш тўғрисида борар эди.

В. И. Лениннинг хати Совет Шарқи меҳнаткашларининг авангардига бебаҳо ёрдам берди. Бу авангард ўша пайтда ҳали оз сонли бўлиб, оммага сиёсий раҳбарлик қилиш соҳасида етарли тажриба орттирмаганлиги учун ҳам бу хат жуда бебаҳо бўлди. Аммо хатнинг аҳамияти шу билангина чекланмайди. У социалистик, коммунистик тараққиёт йўлида бутун инсониятнинг олға томон қиладиган ҳаракати йўлини кўрсатиб берди. Бу хат СССРда миллий масалани ҳал этишнинг социалистик методи буюк ролини, тажрибамизнинг халқаро аҳамиятини, унинг бутун дунё меҳнаткашларига, шу жумладан ҳали капитализмгача бўлган давр, ҳатто уруғчилик муносабатлари босқичида турган халқларга ҳам таъсирини алоҳида куч билан очиб берди.

Ўша пайтда айни Шарқда, ҳозирги Ўрта Осиё ва Закавказье республикаларида меҳнаткашларни, асосан деҳқонларни янги турмуш қурилишига жалб этиш формалари тўғрисидаги масала — айниқса ўткир бўлиб турар эди. Хатда рус ишчилар синфининг, меҳнаткаш деҳқонларининг Шарқ меҳнаткашлари билан интернационалистик муносабатларни йўлга қўйиш вазифаси зўр куч билан, тўла ҳажмда баён этиб берилди.

В. И. Ленин миллатларни ҳар томонлама ўзаро яқинлаштириш ва уларни равнақ топтириш тўғрисида ғамхўрлик қилиб, бу жараёнларни яхлит бир нарса деб билди. У айни социализм одамда жамики инсоний фазилатларни намоён этишига, пролетар интернационализми заминидагина одамларнинг миллий ҳис-туйғулари, миллий қадр-қиймати юзага келиб, гуллаб — яшнашига, миллий тенг ҳуқуқлилик, ўз миллатининг тақдирини ўзи эркин ҳал қилиши карор топиб, халқлар ўртасидаги ишончни мустаҳкамлашга кўмаклашишига асосланди.

Ҳаёт В. И. Лениннинг ҳақлигини яққол исботлади. Шарқ халқлари чуқур ижтимоий ўзгаришлар жараёнида миллат бўлиб шаклланганлиги маълум. Россиянинг миллий чекка ўлкаларида социалистик революциянинг ғалабаси уларга озодлик келтирди, капитализмни четлаб социализм сари илдам ҳаракат қилиш учун уларга кенг йўл очиб берди.

Совет ҳокимияти Шарқ халқларининг талаб ва эҳтиёжларига жуда катта эътибор бериб келди, социализмнинг моддий асосларини вужудга келтиришда, ишчилар синфининг миллий кадрларини, миллий зиёлиларни тайёрлашда уларга зарур ёрдамни берди. Бу ҳокимият мазкур халқларни мустақил ҳаётга отлантириш, уларни ўзларига яқин ва тушунарли шакллардаги революцион— демократик ўзгартишлар орқали социалистик қурилишга жалб этиш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилди.

Халқлар ҳамдўстлиги ССР Иттифоқининг ташкил топганлиги бутун кўп миллатли мамлакатимиз каби Шарқ халқларининг ҳаётида ҳам жуда муҳим воқеа бўлди, ленинизм назарияси ва практикасининг, пролетар интернационализмининг тантанаси бўлди.

Етук социализм босқичида Совет Иттифоқи, СССР Конституциясига ёзиб қўйилганидек, «Совет халқи давлат бирлигининг тимсоли бўлиб, биргаликда коммунизм қуриш мақсадида барча миллатлар ва элатларни жипслаштиради». Ҳам иттифоқ, ҳам миллий давлатчиликнинг ривожи бизнинг мамлакатимизда биргаликда, пролетар, социалистик интернационализмнинг мустаҳкам негизида содир бўлмоқда. Мамлакатимизда вужудга келиб, мустаҳкамланган барча Совет республикаларининг халқ хўжаликларини ўз ичига олган халқ хўжалик комплекси яхлит, ягона социал-иқтисодий организмни ташкил этади.

В. И. Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки даврида айни ҳозиргидек умумхалқ социалистик давлатини орзу қилган эди. У халқларнинг келгусидаги ўзаро муносабатларини айни ҳозиргидек бўлади деб тушунган эди. Бинобарин, ҳозир В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» ёзган хати 60 йиллигини нишонлаш пайтида шу фикрни таъкидлаб ўтгимиз келади. Яна бир гап: Лениннинг планлари, унинг доно режалари мамлакатимиздаги ишчилар синфи, барча меҳнаткашларнинг авангарди, маслакдош курашчиларнинг интернационалистик ташкилоти бўлмиш Коммунистик партия раҳбарлигидагина амалга оширилди ва амалга оширилиши мумкин эди. Айни Ўрта Осиёда халқаро коммунистик ҳаракат тарихида биринчи марта капитализмгача бўлган давр муносабатлари устунлиги шароитида оммавий марксчи-ленинчи партияларни тузишдек жуда мураккаб вазифа ўртага қўйилиб, амалий равишда ҳал этилганлигини эсламай ўтиб бўлмайди.

Ўрта Осиё республикаларида ижтимоий-иқтисодий ва маданий турмушнинг ҳамма соҳаларида нақадар катта муваффақиятларга эришилганини — Ўзбекистон ССР мисолида кўрса бўлади. Энг жарангдор сўзлардан ҳам яққолроқ бўлган атиги икки рақамни айтиб ўтаман. Революциядан аввалги даврга нисбатан республикадаги маҳсулотнинг жами ҳажми 1978 йилда 71 баравар кўпайди. Ҳозир Ўзбекистонда 1914 йилда бутун чор Россиясида бўлганидан қарийб икки баравар кўп студент бор. Мана шуларнинг ҳаммаси доно ленинча миллий сиёсатнинг, ўзбек халқи ҳормай-толмай қилаётган ижодий меҳнатнинг натижасидир, мамлакатимизда Ленин партияси раҳбарлигида амалга оширилган буюк ўзгаришларнинг, СССРдаги барча миллат ва элатлар самарали қардошларча ҳамкорлигининг натижасидир.

Шак-шубҳа йўқки, Совет ҳокимиятининг илгариги чор Россияси қолоқ чекка ўлкаларидаги улуғвор зафарлари сўнмас халқаро аҳамиятга моликдир. В. И. Ленин «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хатида «Совет ишчи—деҳқон республикасининг кучсиз, шу дамгача эзилган, мазлум халқларга муносабати бутун Осиё учун ва жаҳондаги ҳамма мустамлакалар учун, минглаб ва миллионлаб кишилар учун амалий аҳамиятга эга бўлади» деб ёзганида айни мана шуларни олдиндан пайқаган эди.

Совет Шарқининг халқлари эришган иқтисодий ва маданий ривожланишдаги улуғвор муваффақиятлар тажрибамизнинг Ер курраси, айниқса Осиё, Африка, Лотин Америкаси халқларига таъсирини кучайтирди. Халқларнинг қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлиги соҳасидаги тажрибамиз, шу жумладан, Закавказье, Ўрта Осиё ва Қозоғистон Совет республикаларининг тажрибаси чет мамлакатларнинг халқлари учун зўр жозиба кучига эга бўлиб, социалистик ривожланиш истиқболини танлаб олган Шарқ мамлакатларида тобора кенг кўламда қўлланилмоқда.

Биз, совет кишилари партиямизнинг ҳамиша ленинизм ғоялари ва принципларига амал қилиб келаётганлиги билан, бутун тараққийпарвар инсониятнинг манфаатларини кўзлаб келганлиги ва кўзлаётганлиги билан фахрланамиз. Ҳозирги шароитда халқаро вазиятда содир бўлган жамики ижобий ўзгаришлар бизнинг ленинча ташқи сиёсатимиз билан, Марказий Комитетнинг, унинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюросининг актив собитқадам фаолияти билан боғланганлиги учун фахрланамиз.

Интернационал, узлуксиз ривожланувчи таълимот — марксизм-ленинизм ғалаба қозонишнинг улуғ фанидирки, империализмга қарши, капиталистик ёллаш қуллигига қарши курашда ҳам, янги турмуш қуриш соҳасидаги ишда ҳам шу фанга амал қилмай туриб муваффақиятга умид боғлаб бўлмайди. Улуғ Лениннинг ғоялари бизга социалистик, коммунистик қурилишнинг мураккаб вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга ёрдам бермоқда.

Ленинизм ғоялари бизни империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун муштарак курашда халқаро ишчилар синфининг, ҳозирги замондаги барча революцион кучларнинг бирлигини, жаҳон социалистик ҳамдўстлиги иттифоқини мустаҳкамлашга ўргатади.

Назарий конференциямиз илмий билимларни янада кўпайтиришга ёрдам беради ва ҳаёт ўртага қўяётган амалий вазифаларни ҳал этишга яхши хизмат қилади, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсизлар, деди А. Г. Егоров ўз нутқининг охирида.

Илмий-назарий конференцияда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** «Улуғ Ленин ғояларининг тантанаси» мавзуида доклад қилди.

Яна беш ойдан кейин, деди докладчи, совет кишилари ва бутун тараққийпарвар инсоният Коммунистик партия билан Совет давлатининг асосчиси, марксизмнинг доҳий назариётчиси, халқаро ишчилар синфининг улуғ йўлбошчиси, бутун дунё меҳнаткашларининг устози ва дўсти — Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини тантанали равишда шодиёна нишонлайди. Лениннинг бўлажак юбилейига тайёргарлик Владимир Ильич номи билан бевосита боғланган яна бир унутилмас воқеа, Совет Шарқи халқларига айниқса азиз ва қадрли воқеа билан бир вақтга тўғри келди. Улуғ Ленин 60 йил муқаддам «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» илҳомбахш хат юборди. Бу хат ўлка коммунистлари, барча меҳнаткашларининг жанговар ҳаракат программаси, Ўрта Осиё диёрида янги турмуш қуришнинг ҳали ҳеч ким ўтмаган йўлида йўлчи юлдуз бўлиб қолди.

Чуқур ишонч, умидворлик ва инсоний ғамхўрлик руҳи билан суғорилган мана шу чинакам ленинча доно ҳужжатда коммунистик партиянинг Ўрта Осиёдаги асосий вазифалари таърифлаб берилди, ўлка меҳнаткашларига ҳар томонлама сиёсий, иқтисодий, маданий ва ҳарбий ёрдамни ташкил этиш йўллари кўрсатилди, унда илгари орқада қолган халқларнинг социализм йўлидан жадал ривожланиши учун пролетар интернационализми ғояларининг аҳамияти очиб берилди, Совет Шарқидаги социалистик туб ўзгартишлар тажрибасининг халқаро аҳамияти таъкидланди.

Докладчи Ленин хат ёзган пайт арафасидаги вазиятни тасвирлайди. 1919 йил бошларида Тошкентда Советларга қарши қуролли исён кўтарилди. Чекка жойларда аксилинқилобчи босмачилар ҳаракати бедодлик қилар эди. Хива хонлиги ва Бухоро амирлигининг меҳнаткашлари ўрта асрчилик истибдоди режими азобини тортар эди. Ўлкада мустамлакачилик режими, феодализм ва капитализмнинг аянчли сарқити ҳар қадамда ўзини кўрсатиб турарди. Қишлоқ ва овулларда ҳали капитализмгача бўлган ишлаб чиқариш муносабатларининг қолдиқлари ҳукм сурарди. Ҳамма жойда аҳоли ёппасига саводсиз бўлиб, диний фанатизм, жаҳолат ва нодонлик сезилиб турарди. Мусулмон руҳонийларининг реакцион кайфиятдаги юқори қатламлари, бойлар ва уларнинг гумашталари мана шуларнинг ҳаммасидан Советларга қарши мақсадларда фойдаланишга уриндилар.

Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ва РСФСР Халқ Комиссарлари Совети вазиятнинг мураккаблигини ҳисобга олиб, 1919 йил 8 октябрда Владимир Ильич Лениннинг ташаббуси билан Туркистон ишлари комиссиясини тузиш тўғрисида қарор қабул қилди. Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоблари комиссия составига киритилди.

Комиссия аъзолари Тошкентга юборилиши муносабати билан Владимир Ильич Ленин Туркистон коммунистларига шахсан мурожаат қилишни зарур деб топди.

Ш. Р. Рашидов тарихий ҳужжат текстини ўқиб эшиттиради.

Ҳозир, орадан олтмиш йил ўтган бир пайтда,—деб таъкидлайди у, — Ленин мужжасининг мағзини қайта-қайта чақар эканмиз, унда Лениннинг лўнда ва маънодор, содда ва доно сўзлари нақадар узвий равишда, чамбарчас боғланиб кетганини айниқса равшан ҳис этамиз.

Матбуотда эълон қилинган, Туркистон Компартияси ўлка комитетининг, ўлка мусулмонлар бюросининг ва Туркистон Марказий Ижроия Комитети Президиумининг қўшма мажлисида, сўнгра эса бешинчи ўлка партия конференциясида ўқиб эшиттирилган, кўпдан-кўп партия йиғилишларида ва митингларда муҳокама қилинган бу хат Лениннинг, партия Марказий Комитетининг ўлка партия ташкилотига, барча коммунистларига ғоят зўр ишончи белгиси деб, доно наказ деб, ҳаракатга жанговар даъват деб завқ-шавқ билан кутиб олинди.

«Сизнинг биз, Туркистонлик коммунистларга йўллаган хатингиз бу ерда, Шарқда бутун сиёсатимизнинг муштоқлик билан кутилган дастуриламали бўлди, — дейилган эди бешинчи ўлка партия конференциясининг Ленинга юборган хатида. — партиямиз белгилаган вазифаларни... шараф билан бажаришимизга ишончимиз комил».

Ленин юборган кишилар Туркистоннинг партия ва совет органларига нақадар катта ёрдам беришгани яхши маълум. Ўрта Осиёдаги бошқа ҳамма халқлар қатори ўзбек халқи ҳам Туркистон комиссиясининг атоқли арбоблари — Валериан Владимирович Куйбишев, Михаил Васильевич Фрунзе, Ян Эрнестович Рудзутак, Шалва Зурабович Элиава ва синалган ленинчилар гвардиясининг бошқа шонли намояндалари порлоқ ва олижаноб хотирасини ҳамиша эсда тутади.

Ўрта Осиёни, бутун Совет Шарқини сиёсий, иқтисодий ва маданий равнақ топтириш ва гуллатиб — яшнатишни Ленин халқаро аҳамиятга молик вазифа деб билди. Бу ерда большевиклар миллий масала юзасидан ўз программасига ёзиб қўйган қоидаларни амалда рўёбга чиқариш ҳуқуқи ва маҳоратини кўрсатиш учун бутун инсоният олдида имтиҳондан ўтдилар. Бу ерда улар социалистик революция туфайли асрий қуллик ва зулмдан халос бўлиб, коммунистлар партияси томонидан янги, эркин ва бахтиёр ҳаёт учун курашга отлантирилган кишилар нималарга қодир эканини чет эл шарқининг мазлум халқлари олдида намойиш этишлари лозим эди.

Доҳий Ленин Ўрта Осиё халқлари турмушидаги туб ўзгаришлар бешигини тебратганлиги партия билан халқ учун улуғ бахт бўлди. Владимир Ильич кундалик ишларнинг кўпдан-кўп зарур вазифаларини ҳал этиш билан бевосита шуғулланар экан, кичик иш замиридаги катта аҳамиятни кўра билар, олис замонларга назар ташлай олар, Ўрта Осиёдаги партия ва совет қурилишининг дастлабки тажрибасини чуқур ўрганар ва синчиклаб умумлаштирар эди.

Ленин шу тажрибадан принципиал ва таг заминли тўғри назарий ва амалий хулосалар чиқариш, Коммунистик партиянинг Ўрта Осиёдаги стратегияси ва тактикасини белгилаб берган хулосалар чиқариш имкониятини берадиган ҳамма нарсаларни мисқоллаб тўплар эди.

(Давоми иккинчи бетда).

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ШОЛИКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Қорақалпоғистон Автоном республикаси шоликорлари партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленумининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, партия ва ҳукуматнинг доимий ёрдамлари туфайли ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида мўл шоли ҳосили етиштирдилар, ўрим-йиғимни уюшқоқлик билан ўтказдилар ҳамда шоли тайёрлаш ва уни давлатга сотиш топшириғини бажардилар.

260 минг тонна ёки планга нисбатан 116 процент шоли тайёрланди. Ҳар гектар ернинг ҳосилдорлиги 46,5 центнерга борди. Давлатга 200 минг тонна шоли сотилди. Бу пландагидан 18 минг тонна кўпдир. Автоном республикада илк бор шунчалик кўп шоли етиштирилди ва тайёрланди. Давлатга 43 минг тоннадан шоли сотган Қўнғирот ва Ленинобод районларининг, 36 минг тонна шоли сотган Қораўзак районининг, 32 минг тонна шоли сотган Чимбой районининг, 26 минг тонна шоли сотган Нукус районининг ҳамда 20 минг тонна шоли сотган Тахтакўпир районининг шоликорлари Автоном республиканинг меҳнат ғалабасига энг салмоқли ҳисса қўшдилар.

Қўнғирот районидаги Чапаев номли донгдор совхознинг меҳнаткашлари ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Улар тайёрлов пунктларига 23 минг тонна дон топшириб, зиммаларидаги оширилган социалистик мажбуриятларини бажардилар. Бу совхознинг шоликорлари илғор агротехника ва илғор тажрибаларни қўллаб, 4 минг 600 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан шоли олдилар.

Қораўзак районидаги «Маданият» ва «Қораўзак» совхозлари, Нукус районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхози ҳамда Чимбой районидаги «Майёб» совхози гектар бошига 50 центнердан ва ундан ҳам кўпроқ шоли олдилар.

Автоном республикада мўл шоли ҳосили етиштирувчи ажойиб миришкорлар етишди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Уббиниёз Бекниёзов бригадаси гектар бошига 73 центнердан дон олди. Чапаев номли совхоздан Жўлдошбой Акимниёзов, Мирзабой Қарлибоев, Узоқбой Утепов, Роман Аллашев, «Олтинкўл» совхозидан Қодиримбет Турумбетов бошчилигидаги бригадалар гектар бошига 70 центнердан ҳосил олдилар. «Маданият» совхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Отаниёз Турумбетов, Бозор Жубаткапов, Ургинбой Хўжаназаров бригадалари, «Қораўзак» совхозидан Турдимурот Ўринбетов бригадаси, «Майёб» совхозидан Райгул Жумамуротова бригадаси, «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозидан Тен Ен Хван бригадаси, «Партия XXII съезди» совхозидан Куванишбай Тлевмуротов бригадаси ва бошқа кўп бригадалар гектар бошига 60 центнердан ва ундан ҳам зиёд шоли тайёрладилар.

Комбайнчилар ҳосил ўримида фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатдилар. Чапаев номли совхоздан Қоракўл Аргимбоев, Қидирали Қидирбоев, Марат Ёқубоев, «Равшан» совхозидан Тўхтамис Асқаров, Давулбой Бўташев, «Октябрь» совхозидан Омонгелди Хабибов, Қоражон Турембетов, Муротбой Сейтимбетов, «Майёб» совхозидан Бозорбой Давлатов, Жанабой Орзуев, «Маданият» совхозидан Қайипберген Асекеев, Есемурат Бекмуратов, Тўйдиқ Ўтегенова, Вали Ганиев 500 — 550 тоннадан шоли янчдилар. Кўпгина комбайнчилар 400 — 450 тоннадан дон янчиб бердилар.

Автоном республикада ўнинчи беш йилликнинг тўрт йилида 865 минг тонна шоли етиштирилди. Бундан аввалги 14 йил мобайнида ҳам жами шунча шоли етиштирилганди. Барча шоликор районлар ва барча шоликор совхозлар шоли етиштириш ва давлатга сотиш тўрт йиллик планларини ошириб бажарди.

Автоном республика шоликорларининг фидокорона меҳнати ва юксак маҳорати, партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик, тайёрлаш органлари, барча меҳнаткашларининг катта ташкилий ва сиёсий ишлари туфайли шу муваффақиятларга эришилди.

Оталиққа олган саноат, қурилиш, транспорт ташкилотлари ҳосилни ўриб-йиғиб олишда шоликорларга катта ёрдам бердилар. Автоном республика механизаторлари ва автотранспортнинг ходимлари, шунингдек, Ўзбекистоннинг ҳамма областларидан ёрдамга келган кишилар ҳам ҳосил ўримида яхши меҳнат қилдилар.

Ҳозирги вақтда шоликорлар кузги-қишки тадбирларни бажариш, ўнинчи беш йиллик якунловчи йили ҳосили учун мустаҳкам замин яратиш борасида қаттиқ ишламоқдалар.

ВАТАНГА БЕРИЛГАН СЎЗНИНГ УСТИДАН ЧИҚАЙЛИК!

ЖИЗЗАХ, 23 ноябрь. (ЎзТАГ). Жиззах областининг деҳқонлари давлатга пахта сотиш планини мисли кўрилмаган қийин шароитларда бажардилар. Етиштирилган бутун ҳосилни жуда қисқа муддатда йиғиб-териб олиш, беш йиллик тўртинчи йили терим мавсумини тез ва муваффақиятли тугаллаш учун резервларни сафарбар этиш қўриқ ўлка пахтакорлари, барча меҳнаткашларининг бурчидир. Бугун Жиззахда бўлиб ўтган область партия-хўжалик активининг йиғилишида ана шу фикр таъкидланди. Область партия комитетининг биринчи секретари Т. Боймиров область партия ташкилотининг 1979 йилги пахта ҳосилини териш ва топшириш юзасидан зиммага олинган социалистик мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш борасидаги вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Докладчи ва сўзга чиққан кишилар Жиззах областининг меҳнаткашлари — механизаторлар, моҳир теримчилар далада биророта кўсакни ҳам қолдирмай, социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этишга маҳкам бел боғлаганликларини айтдилар. Шу кунларда иш вақтининг ҳар бир дақиқасини тежаш, пахта териш ва кўсак чувишда машиналар паркидан тўла қувватда фойдаланиш, энг яхши теримчиларнинг тажрибаларини кенгроқ ёйиш, меҳнатда эришган муваффақиятлари учун уларни маънавий ва моддий рағбатлантириш, унумли меҳнат қилиш ва яхши ҳордиқ чиқариш учун пахтакорларга зарур шароитларни таъминлаш айниқса муҳим.

Йиғилиш қатнашчилари Жиззах областининг коммунистларини, барча меҳнаткашларини пахта терим кампаниясининг сўнгги долзарб кунларида юксак уюшқоқлик ва меҳнатда ташаббус кўрсатишга, Ватанга берилган сўзнинг устидан чиқишга, КПСС XXV съезди қарорларини бажаришга муносиб ҳисса қўшишга чақирди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

ПАХТА-ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 23 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

ҚҚАССР	0,36	119,12	0,34	108,63
БУХОРО	0,56	111,05	0,62	98,35
ТОШКЕНТ	0,65	110,08	0,18	106,11
ҚАШҚАДАРЁ	0,48	107,08	0,61	94,44
СИРДАРЁ	0,57	104,71	0,27	90,37
ХОРАЗМ	0,85	101,25	1,33	102,60
ЖИЗЗАХ	1,02	100,18	0,84	98,27
Сурхондарё	0,67	98,68	0,55	74,47
Самарқанд	1,34	84,27	1,84	72,63
Фарғона	0,98	82,73	0,79	64,13
Наманган	0,86	82,17	0,76	81,90
Андижон	0,85	80,80	0,77	71,09
Республика бўйича:	0,77	96,27	0,75	87,48
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	2,24	96,38	1,87	58,02
Қашқадарё	1,07	93,49	0,90	87,27
Сурхондарё	0,82	91,12	0,83	74,15
Наманган	1,23	67,36	—	47,93
Республика бўйича:	1,02	91,96	0,92	77,07

ОЛТИН ҚУЛЛАР ЖАСОРАТИ

Республика матбуот маркази хабар қилади

✦ ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

Қорақалпоғистон АССР Элликқалъа райони меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан ўз зиммаларига олган оширилган социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан адо этдилар. Она-Ватанга етказиб берилган 50 минг тонна пахтанинг 70 процентдан кўпроғи машиналарда терилди. Ҳосилдорлик гектар бошига ўртача 41 центнерни ташкил этди.

Ҳали далаларда ҳосил бор. Район деҳқонлари яна гектаридан 2 центнердан пахта тайёрлаб, давлатга қўшимча равишда 4000 тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилишди.

Шуманай райони 40 минг тонна «оқ олтин» топшириб, белгиланган юксак маррага етди. Пландан ташқари 8500 тонна пахта тайёрланди. Оширилган мажбуриятнинг бажарилишида механизаторлар ҳал қилувчи роль ўйнадилар. Ҳосилнинг 28 минг тоннаси бункерлардан бўшатилди. Шуманайликлар республика хирмонига тағин 1000 тонналик пахта билан ҳисса қўшадилар.

Район хўжаликларида 1980 йил ҳосилига замин тайёрлаш юзасидан иш олиб борилмоқда.

* * *

Ўтган куни республикамизда 43565 тонна, шу жумладан 3275 тонна ипак пахта тайёрланди. Машиналарда 27667 тонна дурдона саранжомланди.

Бухоро, Тошкент, Жиззах, Хоразм, Қашқадарё областлари ва Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлари оширилган социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширишни жадал суръатларда давом эттиришяпти.

Ҳосил йиғим-теримининг якунловчи босқичида кунлик ўсишда самарқандликлар олдинда боришяпти. Улар бир кунда қарийб 7300 тонна, Фарғона области — 5800 тоннага яқин пахта тайёрлади. Андижон областидан тайёрлов пунктларига бир кунда 5000 тоннадан кўпроқ «оқ олтин» келтирилди.

✦ ИККИ РАЙОН РАПОРТИ

Сирдарё область Боёвут райони деҳқонлари давлат хирмонларига 58400 тонна пахта топшириб, йиллик планнинг бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар. Боёвутликлар мавсум охиригача ялпи ҳосилни 61 минг тоннага етказамиз, дейишяпти.

Хоразм область Ҳазорасп райони пахта планининг бажарилганлиги ҳақида рапорт берди. Тайёрлов пунктларига 35 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» топширилди. Бунда механизаторларнинг ҳиссаси салмоқлидир. Улар 23 минг тоннадан зиёдроқ пахтани бункерлардан бўшатишди.

✦ ХУШХАБАРЛАР ОҚИМИ

Боғот районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Наримонов номли колхоз давлатга қарийб 9400 тонна пахта топшириб, мажбуриятини бажарди. Гектаридан 46 центнердан хирмон кўтарилди. Хўжалик ялпи ҳосилни 10 минг тоннага етказади.

* * *

Фарғона область Бувайда районидаги қўриқ Дзержинский номли колхоз оширилган социалистик мажбуриятини адо этди. Гектаридан 30 центнердан ҳосил олиниб, қабул пунктига 1500 тоннадан зиёд дурдона жўнатилди.

* * *

Шўрчи районидаги «Ленинград» колхози 1526 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 36,7 центнердан хирмон кўтариб, йиллик планини бажарди.

УЛУҒ ЛЕНИН ҒОЯЛАРИНИНГ ТАНТАНАСИ

(Боши биринчи бетда).

Ленин машҳур «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хатида баён этилган фикр ва қоидаларни тинимсиз бойитиб, ижодий ривожлантиришни давом эттирди. Лениннинг Шарқ халқлари коммунистик ташкилотларининг 1919 йил ноябрида бўлиб ўтган иккинчи Бутунроссия съездидаги докладини, унинг ўша йили декабрида Элиава номига ёзган хатини, «РКП(б)нинг Туркистондаги асосий вазифалари тўғрисида» партия Марказий Комитети қарори лойиҳаси хусусидаги жуда муҳим мулоҳазаларини, Лениннинг Коминтерн II конгрессида ва Советларнинг Бутунроссия VIII съездида сўзлаган нутқларини ҳамда Лениннинг кўпгина бошқа ҳужжатларини эслатиб ўтиш кифоя қилади. бу ҳужжатларда совет , ва чет эл Шарқига катта эътибор берилган.

Лениннинг илгари орқада қолган халқларнинг муайян тарихий шароитларда капитализмни четлаб феодализмдан социализмга ўтиш имконияти тўғрисидаги қоидаси беқиёс муҳим назарий ва амалий аҳамиятга эгадир. Бу қоидани Ленин 1920 йилда Коминтернинг иккинчи конгрессида сўзлаган нутқида жуда тўла-тўкис таърифлаб берди.

Лениннинг социализм қуриш — индустриялаш, деҳқон хўжаликларини кооперациялаш, маданий революция, миллий масалани тўғри ҳал этиш ғоялари совет шарқининг барча халқлари учун равшан ва тушунарли бўлиб чиқди. Бу ғоялар ҳар бир халқ ижтимоий-иқтисодий ва маданий турмушининг ўзига хос шароитларига мувофиқ равишда амалга оширилди. Омманинг жамиятни ижтимоий жиҳатдан қайта қуришга тайёрлик даражаси пухта ҳисобга олинди.

В. И. Лениннинг ташаббуси билан 1918 йилда РСФСР составида Туркистон Автоном Совет Социалистик Республикасининг ташкил этилиши Шарқ халқларининг Совет миллий давлатчилигини вужудга келтиришдаги биринчи қадам бўлди.

1920 йилда Бухоро ва Хоразм Халқ Совет Республикаларининг барпо этилганлиги ўлка халқларига нисбатан имкони борича кўпроқ эътибор ва хушмуомалалик кўрсатиш зарурлиги, конкрет маҳаллий хусусиятларни ҳисобга олиш тўғрисидаги ленинча ғояларнинг яққол ифодаси бўлди.

Ўрта Осиё халқларининг орзу-умидлари, уларнинг ўз совет давлатчилигини вужудга келтириш муддаоси пировард натижада миллий давлат чегараланишига ва ўлкада экономика, маданият ва турмушнинг маҳаллий хусусиятларини ҳисобга олиб янги совет миллий республикалари тузилишига муқаррар равишда олиб боришини Ленин башорат қилди.

Лениннинг миллатлар ўз тақдирини ўзи белгилаши ҳуқуқи тўғрисидаги қоидасига асосланиб, Ўрта Осиё халқларининг хоҳиш-иродасини ҳисобга олиб, 1924 йилда Коммунистик партия раҳбарлигида Туркистон, Бухоро ва Хоразмда миллий-давлат чегараланиши ўтказилди. Мана шу тарихий иш натижасида Ўрта Осиёда Ўзбекистон ва Туркманистон суверен республикалари ҳамда бошқа давлат бирликлари барпо этилди.

Совет республикаларининг ихтиёрий давлат бирлашмасида жипслашган ўзбек, қозоқ, қирғиз, тожик, туркман ва қорақалпоқ халқларининг миллий давлатчилиги вужудга келганлиги ленинча миллий сиёсат — халқларнинг сиёсий тенг ҳуқуқлилиги асосий принципи рўёбга чиққанлигининг ифодаси бўлди.

Партия доҳий кўрсатмаларини бажара бориб, ўтмишдаги мазлум миллат ва элатларнинг иқтисодий ва маданий қолоқлигини тугатиш соҳасида улуғвор ишларни амалга оширди. Лениннинг Ўрта Осиё халқларига ҳар томонлама қардошларча ёрдам бериш тўғрисидаги васияти изчиллик билан амалга оширилганлиги бу тарихий вазифани муваффақиятли ҳал этишнинг энг муҳим воситаси бўлди.

«Миллий чекка ўлкалар қолоқлигини тугатиш, уларни жадал ривожлантириш йўлида ана шундай ёрдам беришни, зўр куч-ғайрат сарфлашга ва тўғрисини айтганда қурбонлар беришга тайёр бўлиб туришни Ленин Россия пролетариатининг олий интернационал бурчи деб васият қилган эди, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев.— Рус ишчилар синфи, рус халқи бу бурчни шараф билан бажардилар. Аслида бу—бутун бир синфнинг, бутун бир халқнинг интернационализм йўлида кўрсатган шонли жасорати бўлди, Ватанимизнинг барча халқлари ана шу жасоратни ҳеч қачон унутмайдилар».

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ Москва, Ленинград, Урал, Украина шаҳарларининг ва мамлакат бошқа саноат марказларининг меҳнаткашлари Ўзбекистонга кўп миқдорда станоклар ва асбоб-ускуналар, тошкўмир, нефть маҳсулотлари, чўян, пўлат, бинокорлик материаллари етказиб бердилар.

Партия республикага тажрибали ишчилар, инженерлар, олимлар ва хўжалик ходимларини юборди. Урал ва Запорожье металлурглари ўзбекларга пўлат эритишни ўргатдилар, Донбасс ва Кузбасс шахтёрлари Ангрен кўмирчиларига «қора олтин»нинг дастлабки қатламларини қазиб олишда ёрдам бердилар, Боку нефтчилари ўзбек пармаловчилари билан ёнма-ён туриб Фарғона нефть хазиналарининг кўзини очдилар, Иваново тўқимачилари бизнинг тўқувчиларимизга тўқув агрегатларида ишлашни ўргатдилар. Бошқирдистон, Татаристон ва Ставрополдан келган миришкорлар бизга газ қазиб олиш ва магистрал газ қувурлари қуриш методларини, Магадан ва Урал олтин қазувчилари асл металл ажратиб олиш тажрибасини ўргатдилар. Москва, Ленинград ва Украина метросозлари республика пойтахтида Ўрта Осиёда биринчи метрополитенни қуришда ёрдам бердилар.

Совет кишилари ўзаро ёрдами ва мустаҳкам ҳамкорлигининг, улуғ дўстлигимиз ва жипслигимизнинг ажойиб намуналарини кўрсатувчи яна кўпгина мисолларни айтиш мумкин. Буни бутун дунё яхши билади.

Ленинча дўстликнинг баҳодирона кучи урушдан олдинги даврда, Улуғ Ватан урушининг жанг майдонларидагина эмас, балки Тошкентни қайта тиклаш йилларида ҳам яққол намоён бўлди, бу дўстлик коммунизм қурилишининг қудратли тезлатгичи бўлиб хизмат қилиб келди ва хизмат қилаверади.

Ўзбекистоннинг ҳозирги иқтисодий потенциали жуда катта. У юздан ортиқ тармоққа мансуб бўлган 1400 та йирик корхонани ўз ичига олади. Энергетика ва электр техника, химия ва электроника, самолётсозлик ва машинасозлик республиканинг ҳозирги индустриал қиёфасини белгилаб турибди. Ўзбекистон трактор ва экскаваторлар, самолётлар, пахта териш комбайнлари ва тўқимачилик машиналари ишлаб чиқармоқда. Бизнинг республикамиз пахта етиштириш, териш, ташиш ва қайта ишлаш соҳасидаги ҳамма ишларнинг бутун комплекси учун агрегатлар ва машиналар ишлаб чиқарадиган асосий базадир. Бу машиналар барча пахтакор республикаларнинг далаларида, шунингдек чет элларда ишлатилмоқда.

Ўзбекистон ССР ташкил этилган йил — бутун 1924 йилда ишлаб чиқарилган миқдордаги саноат маҳсулотларини республика заводлари, фабрикалари ва бирлашмалари ҳозир икки кун ичида ишлаб чиқармоқда.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши интенсив ривожланиш йўлига узил-кесил ўтиб олди. Ҳозир республикада 1700 тадан кўпроқ колхоз ва совхоз бор. Далаларда 170 мингта трактор, 34 мингта пахта териш комбайни, пахтачилик учун юз минглаб тиркама ва осма машиналар, 40 мингтадан кўпроқ юк автомобили ишлаб турибди.

Ўзбекистон пилла, қоракўл тери, луб экинлари ҳосили етиштириш жиҳатидан мамлакатда биринчи ўринда турибди, кўп миқдорда дон, айниқса, шоли етиштирмоқда, мўл-кўл мева-сабзавот маҳсулотлари етказиб бермоқда. Чорвачиликнинг маҳсулдорлиги йил сайин кўпаймоқда.

Пахта Ўзбекистон меҳнаткашларининг, бутун совет халқининг энг катта бойлигидир. Социалистик ўзгартишлар йиллари мобайнида республикада ялпи пахта ҳосили ўн баравардан зиёд кўпайди ва ҳозирнинг ўзидаёқ йилига беш ярим миллион тонналик марradан муттасил ўзиб кетди. Ҳосилдорлик уч баравардан зиёд ортиб, гектар бошига 9 центнердан 30 центнерга етди. Бу — дунёдаги энг юқори кўрсаткичларнинг биридир.

Шу кунларда республикамиз пахтакорлари, барча меҳнаткашлари мураккаб иқлим шароитларида ҳосил учун сабот билан курашмоқдалар. Биз партия билан халққа берган сўзимизнинг устидан чиқишимизга ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ — жуда яқин кунларда Ўзбекистоннинг 5 миллион 700 минг тонна «оқ олтини» топширилганлиги тўғрисида мамлакатга рапорт берамиз.

Ўзбекистоннинг маданий қурилиш соҳасидаги муваффақиятлари бутун дунёга маълум. Революциядан аввал Туркистон ўлкаси территориясида биронта олий ўқув юрти бўлмаган эди. Ҳозир Ўзбекистоннинг ўзида 43 та олий ўқув юрти, 206 та ўрта махсус ўқув юрти, тўққиз ярим мингта мактаб бўлиб, уларда беш миллионга яқин студент ва ўқувчи таълим олмоқда. Ҳар 10 минг кишига тўғри келадиган студентлар сони жиҳатидан республика Европанинг энг катта капиталистик давлатларидан ўзиб кетди.

Илм-фан тез суръатлар билан ривожланмоқда. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси мамлакатнинг энг катта илмий марказларидан бири ҳисобланади. 32 мингга яқин илмий-педагог ходимлар илм-фан соҳасида илҳом билан меҳнат қилмоқда. Ўзбекистон олимлари Ватан ва жаҳон фани ривожига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Маънавий ва эстетик ривож топишнинг хилма-хил воситалари: китоб нашриётчилиги, радио, телевидение, матбуот, театрлар, концерт заллари, кутубхоналар, музейлар, сурат галереялари, маданият ва истироҳат боғлари республика меҳнаткашларига хизмат қилмоқда.

Социалистик ўзгартишлар халқ ижодий кучларини ҳар томонлама қулф урдирди. Шаклан миллий, мазмунан социалистик адабиёт ва санъат вужудга келтирилганлиги буннинг ажойиб натижаси бўлди.

Экономика, фан ва маданият ривожланган сайин халқнинг моддий фаровонлиги муттасил юксалиб, республиканинг миллий даромади кўпаймоқда. 1960 йилдагига нисбатан миллий даромад уч баравар кўпайди. Мана шуларнинг ҳаммаси одамларнинг турмуш ва маишат укладида чуқур ўзгаришларга олиб келди.

Совет ҳокимияти йилларида халқнинг уй-жой маиший шароитлари тубдан ўзгарди. Тўққизинчи беш йиллик ва ўнинчи беш йилликнинг тўрт йили мобайнидагина Ўзбекистон меҳнаткашлари 45 миллион квадрат метр шинам уй-жой олдилар. Бунинг маъноси шуки, беш миллиондан кўпроқ аҳоли қувонч билан янги уйларга кўчиб кирди.

Ҳа, қадимий ўзбеклар диёрида эртаклардагидек ўзгаришлар содир бўлди. Бу ўлка эркин, бадавлат ва серҳосил бўлиб қолди. Аммо партия тарбиялаб вояга етказган, коммунизмнинг актив қурувчилари бўлган одамлар бизнинг энг катта бойлигимиздир. Марксча-ленинча дунёқараш, совет социалистик турмуш тарзи одамларимиз маънавий ҳаётининг асоси, уларнинг янги дунё учун курашдаги ғоявий қуроли бўлиб қолди.

Ўтмишга мутлақо ўхшамайдиган ҳозирги Ўзбекистон воқелиги, республикамизнинг тарихий зафарлари — Коммунистик партия ленинча миллий сиёсати тантанасининг яққол далилидир.

«Совет Ўрта Осиёси гуллаб-яшнаганлиги, унинг тез суръатлар билан олға бораётганлиги шонли Коммунистик партиямиз ленинча миллий сиёсатининг бевосита натижасидир, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон республикасига Халқлар дўстлиги орденини топшириш пайтида. — Бу сиёсат интернационализм принципларига асосланган. У ўзини озод қилиш билан бирга барча мазлум халқлар оммасини ҳам озод қилаётган ишчилар синфининг тарихий бурчи конкрет ишларда мужассамлашаётганлигини кўрсатувчи ёрқин намунадир. Бу сиёсат Шарқ революцион оммасининг мустақил тарихий яратувчилик билан шуғулланиш учун жуда катта имкониятлари борлигини ва бу бунёдкорлик тўла-тўкис ишга солиниши учун ҳамма чораларни кўраётганлигини тушунишимиздан келиб чиқди ва муттасил келиб чиқмоқда».

Мамлакатимизда сифат жиҳатидан янги миллатлараро алоқалар ва муносабатлар — социалистик миллий муносабатлар қарор топганлиги партия ленинча миллий сиёсатининг энг муҳим натижаларидан бири бўлди. Барча миллат ва элатларнинг дўстлиги ҳамда қардошларча ҳамкорлиги шу муносабатларнинг ёрқин ифодасидир.

Ўзбек халқи турмушдаги барча тарихий ўзгаришларга, республика экономикаси ва маданиятини ривожлантиришдаги мислсиз муваффақиятларга Коммунистик партиянинг доно ленинча миллий сиёсати, СССР халқларининг бузилмас дўстлиги ва қардошлиги туфайли эришганлигини доимо эсда тутади ва ҳеч қачон унутмайди, бу дўстликни кўз қорачиғидек абадий асрайди.

В. И. Ленин башорат қилганидек, етук социализм шароитида миллий муносабатларда янги белгилар пайдо бўлмоқда. Бу белгилар ҳозир халқларнинг дўстлиги мустаҳкамланиб, социалистик миллат ва элатлар равнақ топган сайин уларнинг ўзаро тобора маҳкам яқинлашувида, уларнинг бирлиги мустаҳкамланиши жараёни жадал ривожланаётганлигида намоён бўлмоқда.

Барча миллатларга мансуб совет кишилари ғоявий принциплар ва юксак мақсадлар муштараклиги билан жипслашганлар. Уларнинг Ватани битта — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидир, уларнинг муштарак манфаатлари, бирдан-бир мақсади — коммунизм қуришдир. Уларнинг идеологияси битта — марксизм-ленинизмдир, уларнинг йўлбошчиси битта — Ленин партиясидир, уларнинг битта социалистик турмуш тарзи мавжуд. СССРнинг муштарак сиёсий негизи — халқ депутатлари Советлари ва СССРнинг ягона иқтисодий негизи — социалистик хўжалик системаси ва ишлаб чиқариш воситаларининг социалистик мулк эканлиги уларни бирлаштириб турибди. Уларнинг мазмунан социалистик маданияти битта, улуғ ва қудратли рус тили эса миллатлараро муштарак алоқа тилидир. Ижтимоий муносабатларнинг янги типи туфайли юзага келган ва барча халқларнинг энг яхши анъаналарини ўзида мужассамлаштирган маънавий қиёфа белгилари ҳам муштаракдир. Совет кишилари меҳнатининг ўзи ҳам интернационалдир, чунки мамлакатимиздаги ҳар бир кишининг меҳнати коммунистик қурилишнинг азим дарёсига бориб қўшилади.

Мамлакатимизда вужудга келган яхлит хўжалик механизми шу муштараклик янада равнақ топишининг мустаҳкам моддий негизидир. В. И. Ленин васиятларига садоқатли партия коммунистик қурилишнинг объектив қонунларини билишга ва шу қонунлардан фойдаланишга асосланиб ҳар бир республиканинг манфаатларини умуман бутун давлатнинг манфаатлари билан моҳирона бирга қўшмоқда. Бу эса барча миллатларнинг ҳар томонлама равнақ топишига, уларнинг сиёсий, иқтисодий ва маданий бирлигини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Совет кишилари хўжалик ва маданий қурилишдаги, мустаҳкам тинчлик учун курашдаги ҳамма энг катта муваффақиятларини ҳақли равишда жамиятимизнинг раҳбар ва раҳнамо кучи — Коммунистик партия фаолияти билан боғламоқдалар. Партия ўзининг тарихий вазифасини ленинча донолик билан бажармоқда — Ватанимизни улуғ Ленин кўрсатган йўлдан бошлаб бормоқда.

Партиямизнинг КПСС XXIII, XXIV ва XXV съездларида белгиланган ҳозирги сиёсий йўли Ленин ғоялари ва васиятларининг изчил давоми, ижодий ривожидир. Мана шу йўлни ишлаб чиқиш ва амалга оширишга, илмий коммунизм назарияси ва практикасига улуғ Ленин ишининг муносиб давомчиси, ўн беш йилдан бери КПСС Марказий Комитети Бош секретари лавозимида самарали ишлаб келаётган ўртоқ Л. И. Брежнев бебаҳо ҳисса қўшмоқда.

Совет халқининг СССР янги Конституциясида мустаҳкамлаб берилган тарихий ғалабалари, унинг коммунизм учун, тинчликни мустаҳкамлаш учун, қуролланиш пойгасини жиловлаш учун, халқаро кескинликни юмшатишни чуқурлаштириш учун курашдаги муваффақиятлари Октябрь ишининг давомидир, улуғ Ленин ғоялари рўёбга чиқарилаётганининг яққол ифодасидир.

Совет Ўзбекистонини Ленин орзулари рўёбга чиққан ўлка деб атайдилар, — деди докладчи, — совет шарқида ленинча миллий сиёсатнинг улуғвор муваффақиятлари, Ўрта Осиё республикаларини социалистик ривожлантиришнинг тарихий тажрибаси зўр сиёсий аҳамиятга молик омилдир.

Илғор революцион назария, марксизм-ленинизмнинг нокапиталистик ривожланиш йўли тўғрисидаги таълимоти жаҳон ривожининг олға боришига жуда катта таъсир ўтказиб келганлиги ва таъсир ўтказаётганлигидан жаҳон революцион ҳаракатининг бутун тажрибаси далолат бериб турибди.

Биринчи социалистик давлатнинг вужудга келиши, жаҳон социалистик системасининг барпо этилиши миллий озодлик курашига қудратли туртки берди. Осиё, Африка ва Лотин Америкасининг кўпгина халқлари мустамлакачилик ва реакцион диктаторлик режимлари зулмини улоқтириб ташлаб, социалистик йўлни танлаб олмоқдалар. Ривожланаётган мамлакатлар ижтимоий тараққиётнинг энг самарали йўллари ва шаклларини қидириб, аввало, капиталистик босқични четлаб, социализмга ўтишга муваффақ бўлган Ўрта Осиё халқларининг тажрибасига мурожаат этмоқдалар.

Феодализм зулматидан нурафшон социализмга дадил сакраб ўтишга, шу тариқа Лениннинг энг муҳим васиятларидан бирини бажаришга айни Совет Шарқининг халқлари инсониятнинг кўп асрли тарихида биринчи бор мушарраф бўлганликлари қувончлидир.

КПСС ўзининг ташқи сиёсатида пролетар интернационализми принципларига муттасил амал қилиб келмоқда. Партиямиз шунга асосланиб халқларнинг миллий озодлик ҳаракатига ҳар томонлама мадад бериб келди ва бермоқда. Ривожланаётган мамлакатларнинг Совет Иттифоқи билан ҳамкорлиги ҳар қачонгидан ҳам кўп томонлама, доимий ва мустаҳкам тус олди.

В. И. Лениннинг нокапиталистик ривожланиш назарияси умумий аҳамиятга эга эканини Ильичнинг Совет Шарқида социализм қурилиши тажрибаси «Ҳеч бир муболағасиз айтиш мумкинки, улуғвор, жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эгадир», деган ажойиб башоратини тарих тасдиқлади.

Ҳозир бутун дунё узра мусаффо қилувчи буюк момақалдироқ янграб, инсоният баҳори бошланганидан дарак бериб турибди. Империалистик зулмдан халос бўлган мамлакатларнинг халқлари ўз сафларини марксизм-ленинизм байроғи остида, улуғ Ленин байроғи остида, демократия ва социализм байроғи остида тобора маҳкамроқ жипслаштирганликлари диққатга сазовордир. Улар интернационал бирдамлик ва қардошларча дўстлик алоқаларини мустаҳкамламоқдалар. Ўзларининг умумий душмани — империализмга қарши ягона фронт бўлиб курашишга интилмоқдалар.

Туркистон Компартияси ўлка комитетининг, ўлка Мусулмонлар бюросининг ва Туркистон Марказий Ижроия Комитети Президиумининг бирлашган мажлиси В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хати билан танишиб чиққандан кейин қабул этган резолюциясида: «Бизнинг зиммамизга тушадиган барча тарих вазифаларини бажаришга қасамёд қиламиз...», дейилган эди.

Ўзбекистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари ҳамиша шу муқаддас қасамёдга содиқ бўлиб келдилар. Улар Ватан бахт-саодати йўлидаги, инсониятнинг порлоқ идеаллари йўлидаги илҳомбахш меҳнатлари билан шу садоқатни намойиш этмоқдалар.

Вақт ўтиб борган сари дунёда социализм фойдасига буюк ва шитобли ўзгаришлар содир бўлиб турибди. Биз Ленин қизил байроғи остида яшаб, меҳнат қиляпмиз. Бу байроқ — ғалабаларимизнинг рамзи, битмас-туганмас манбаидир. Бугунги юбилей Ўзбекистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари учун — босиб ўтилган шонли йўлнинг бир босқичи ва айни вақтда олға қўйдиган янги қадамимиз сарҳисоби олинадиган нуқта ҳамдир.

Республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари улуғ йўлбошчининг васиятларига амал қилиб, партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг тарихий қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларини амалга ошира бориб, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарилишини таъминлашни, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг сифати ҳамда самарадорлигини янада юқори поғонага кўтаришни ўзларининг энг биринчи бурчи деб биладилар. Тез орада биз ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилига, умумхалқ байрами — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги нишонланадиган йилга қадам қўямиз. Эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш, шундан кейинги зарбдор иш учун мустаҳкам замин яратилишини таъминлаш — бизнинг бурчимиздир.

Халқаро вазиятнинг мураккаблиги, коммунистик қурилиш кўлами кенгайиб бораётганлиги идеология ишини янада такомиллаштиришни талаб қилади. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори биздан талаб қилганидек, партия ташкилотлари одамларни юксак коммунистик идеаллар руҳида тарбиялашни кучайтиришлари керак. Буржуазия идеологларини тинимсиз фош қилиш, пекинлик раҳбарларнинг гегемончилик, буюк давлатчилик йўлини зўр қатъият билан очиб ташлаш, оппортунизм ва ревизионизмга қарши изчиллик билан курашиш, совет кишиларида социалистик Ватан учун, СССР халқларининг бузилмас дўстлиги учун ифтихор туйғусини тарбиялашга кўмаклашиш зарур.

Совет кишилари келажакка комил ишонч ва зўр умид билан қарайдилар. Бизнинг умидимиз — коммунизмнинг тўла ғалабасига қаттиқ ишонган кишиларнинг умидворлигидир.

Совет ҳокимиятининг илк даврида, деди Ш. Р. Рашидов ўз докладининг охирида, В. И. Ленин «Шу кунларимизнинг бош вазифаси» номли мақоласида партия халқ дилида ўз кучларига ишонч уйғотганлиги, миллион-миллион кишиларнинг ғайрат-шижоатини аланга олдирганлиги тўғрисида ёзган эди. Ўша алангани — революцион ғайрат-шижоат алангасини, пролетар, социалистик интернационализм алангасини ҳеч қандай бўронлар ўчира олмайди. Ҳамиша ва ҳар ишда, абадул-абад унинг нурафшон шўъласи Совет Иттифоқи халқларининг, бутун Ер курраси халқларининг тинчлик, демократия ва коммунизмга бориш йўлини ёритиб туради.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, республика академиясининг академиги **Э. Ю. Юсупов** ўз нутқида Ўрта Осиё республикаларида янги ҳаёт қурилишининг В. И. Ленин Туркистондаги коммунистларга йўллаган хатида баён этилган тагзаминлик принципларининг ғоят катта аҳамияти тўғрисида, Совет Шарқи республикаларида социалистик қурилиш тажрибасининг жаҳоншумул тарихий аҳамияти ҳақида гапиради. Жаҳон тарихида биринчи марта айни шу республикаларда капитализмни четлаб ўтиб социалистик қурилиш йўлига ўтиб олган халқлар ҳаётининг барча соҳаларида туб ўзгартишлар амалга оширилди. Айни Ўрта Осиё республикаларидаги социалистик қурилиш жараёнида Лениннинг капиталистик ривожланиш босқичини четлаб ўтиб социализм қурилиши мумкинлиги тўғрисидаги назариясининг кўпгина проблемаларини ижодий ривожлантириш ва бойитиш имконияти вужудга келди.

Социалистик ва коммунистик қурилиш йиллари мобайнида Ўрта Осиё республикаларининг халқлари қўлга киритган муваффақиятлар дунёдаги ривожланаётган кўпгина мамлакатлар учун катта ибратли мактаб бўлди. Улар шу халқларнинг тажрибасида инсониятни қашшоқлик, ҳуқуқий тенгсизлик, синфий ва миллий зулмдан халос қилишнинг энг тўғри оқилона йўлини кўрдилар.

Нотиқ марксизм-ленинизм ғоялари, Совет Шарқи республикаларидаги социалистик қурилиш тажрибаси социалистик ривожланиш йўлини танлаб олган Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги турли мамлакатларнинг турмушига самарали таъсир ўтказаётганлигини конкрет мисолларда кўрсатиб ўтди, Буни ана шу мамлакат халқларининг сиёсий ҳаёти ва рўй бераётган ўзгаришларда ҳам кўриш мумкин. Шу мамлакатларда ижтимоий кучларга таянадиган, нокапиталистик ривожланишдан манфаатдор бўлган авангард партияларни ташкил этиш ва уларни мустаҳкамлаш зарурати тобора ўткирроқ сезилмоқда. Шу нарса диққатга сазоворки, ривожланаётган бир қанча мамлакатларда қабул қилинган конституцияларда социализм жамиятни қайта қуришни асосий мақсади сифатида эътироф этилади, бу мамлакатларда демократик маҳаллий ташкилотлар — халқ кенгашлари вужудга келтирилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси **Ҳ. Т. Турсунов** минбарга чиқади. У Ўрта Осиё ва Қозоғистонда партиянинг сиёсий йўлини, тактикаси асосларини, шу регионда компартиялар тузилишини ишлаб чиқишда В. И. Ленин жуда катта роль ўйнаганлигини таъкидлайди. Ильич Россиянинг чекка ўлкалари, шу жумладан даштли ўлка, Туркистон, Бухоро ва Хиванинг аҳволи ва ривожини Октябрдан олдиноқ ўрганган, маҳаллий большевиклар билан боғланган эди. Ленин совет миллий давлатчилиги ва партия қурилиши принципларини ишлаб чиқишда бевосита қатнашди. Бу эса кўпгина ҳужжатларда ўз ифодасини топди.

Социалистик қурилишда умумийлик билан ўзига хосликни, интернационаллик билан миллийликни бир-бири билан уйғун боғлаб олиб бориш зарурлиги тўғрисида Лениннинг йўл-йўриғи Ўрта Осиё ва Қозоғистон Компартияларининг тузилиши ва амалий фаолиятида ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Ильич ҳар бир мамлакатнинг ягона интернационал вазифасини ҳал этишда, конкрет ёндашишда миллий хусусиятларни текшириш, ўрганиш, қидириб топиш, билиш, қамраб олиш жуда муҳим ва зарур эканлигини уқтириб ўтди. Ленин интернационал вазифа деганда аввало социализм ва коммунизм қурилишини назарда тутган эди.

Ленин ишчилар синфининг миллий ва интернационал манфаатларини бир-бири билан моҳирона боғлаш ва ҳимоя қилиш пролетар интернационализмининг муҳим принципларидан биридир, деб таълим берди.

Ўрта Осиё республикаларининг тарихий тажрибаси деярли ўз пролетариати бўлмаган айрим аграр мамлакатлар нисбатан кўпроқ ривожланган мамлакатлар пролетариатининг ёрдами билан социализмга ўтишлари мумкин, аммо социалистик қурилиш жараёнида шу собиқ қолоқ мамлакатларда албатта ишчилар синфи шаклланиши керак, бусиз социализм ғалаба қозона олмайди, деган ҳақиқатнинг тўғри эканлигини тасдиқлади. Бошқа Совет республикаларида бўлгани сингари Ўзбекистонда ҳам партиянинг меҳрибонлиги туфайли йирик саноат яратилдики, унда юз минглаб ишчилар меҳнат қилмоқда. Жамиятнинг ижтимоий структурасидаги ўзгаришлар 1940 йилдаёқ республикада биргина саноат ишчиларининг сони 140 минг кишидан ошиб кетган эди. Эндиликда республикада 1,5 миллиондан кўпроқ саноат ишчилари бор. Жамиятнинг ижтимоий структурасидаги ўзгаришлар партия сафларида ишчилар салмоғининг ўсишига олиб келди. 1925 йилларда Ўзбекистон Коммунистик партияси сафларида 6170 ишчи, 1937 йилда 13 минг ишчи бор эди. Ҳозирги вақтда 170 минг ишчи коммунистдир.

Марксизм-ленинизм ғояларига содиқ бўлган Ўзбекистон Компартияси меҳнаткашларни социалистик интернационализм, совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялаб, коммунистик қурилиш ишидаги улуғвор вазифаларнинг муваффақиятли амалга оширилишини таъминламоқда. Ўзбекистон Компартияси Ленин партиясининг йирик, ғоявий ва ташкилий жиҳатдан чиниққан жанговар отрядларидан бирига айланди. Ўзбекистон Компартиясининг ва Совет республикаларидаги бошқа қардош партияларнинг муваффақиятларида содиқ ленинчи ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг роли каттадир.

Ўзбекистоннинг оламшумул-тарихий муваффақиятлари — улуғ Ленин режаларининг, унинг Совет Шарқи коммунистларига қилган мурожаатидаги фикрлари ва орзу-умидларининг амалга оширилиши самарасидир. Ўзбекистон Ўрта Осиёдаги бошқа ҳамма дўст республикалар сингари Ленин партияси бошчилигида қолоқликдан тараққиётга, феодализмдан социализмга қадам қўйган ва эндиликда Совет Иттифоқи халқларининг қардош оиласида комил ишонч билан коммунизм қураётган республикадир, деб бутун дунёга баралла айта оламиз.

Туркманистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти директори, тарих фанлари кандидати **Р. М. Карриева** конференция иштирокчиларига мурожаат қилиб бундай деди: кишилар одатда бирон бир воқеага баҳо беришга уриниб, «замон кўрсатади» деб қўя қоладилар. Ҳақиқатан ҳам воқеаларнинг ҳаётийлиги ва абадийлигини замон синовдан ўтказмоқда. Лениннинг ажойиб ҳужжати — «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хати абадий ва барҳаёт ҳужжат эканлигини ҳам замоннинг ўзи тасдиқлади. Ўша тарихий даврдан кейин замонлар ўтган сари Лениннинг сўзлари тобора равшан, муҳим эканлиги исботланмоқда. Туркистон коммунистлари, меҳнаткашлари, барча Шарқ халқлари ўша вақтларда —1919 йилдаёқ Ленин мурожаатининг катта аҳамиятга эга эканлигига муносиб баҳо берган эдилар. 1919 йил ноябрь ойида Закаспий мусулмон коммунистлари биринчи конференцияси шу хат билан танишиб, В. И. Ленинга шу ҳужжатни тўла равишда қўллаб-қувватлаш ва маъқуллаш тўғрисидаги резолюцияни юборишга қарор қилган эди. Ўша вақтларда ўлкада ҳали гражданлар уруши давом этар эди. Конференция делегатлари В. И. Ленинга йўллаган мактубда: «Биз Шарқдаги мазлум халқларнинг ҳамма фарзандлари сўнгги томчи қонимиз қолгунча Россия социалистик революциясини ҳимоя қилишга ваъда берамиз ва қасамёд қиламиз», деб ёздилар. Шундан бери олтмиш йил ўтди. Совет Шарқи республикалари шу йиллар мобайнида босиб ўтган йўлга, жаҳонда бўлиб ўтган ўзгаришларга назар солар эканмиз, Ленин ғояларининг ўтмишдаги мазлум халқлар тақдирига таъсирини яққол ҳис этамиз. Ленин ҳужжатининг ҳар бир сатри инсонга муҳаббат, ҳамма катта ва кичик халқларга инсонпарварлик, чуқур ҳурмат ҳислари билан тўлиб тошган. Партиямизнинг мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш соҳасидаги бутун фаолиятида мана шу ленинча фазилатлар яққол намоён бўлмоқда.

Бизнинг Тошкент, Олма-ота, Фрунзе, Душанба, Ашхобод шаҳарларимиз экономика ва маданиятни ривожлантиришнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этиш учун Осиё ва Африка мамлакатларининг сиёсий арбоблари, маданият ва санъат арбоблари тўпланадиган марказларга айланди. Улар бизнинг республикамизга келиб, Ленин режаларининг амалга оширилганлиги туфайли қандай буюк самараларга эришилганлигини ўз кўзлари билан кўриб амин бўла оладилар.

Бир гуруҳ коммунистлар революция ишига содиқ эканлигини улуғ Ленинга билдирган собиқ Закаспий билан ҳозирги Туркманистонни тенглаштириш сира мумкин эмас. Социализм қурилишининг ленинча йўли ўлкамиз қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди. Совет давлатчилигининг ривожи, халқ хўжалигининг тез суръатлар билан юксалиши, ўтмишда саводсиз, қолоқ миллионлаб кишиларнинг инсоният маънавий маданияти хазиналаридан баҳраманд бўлиши, чор Россиясининг собиқ чекка ўлкасида тенг ҳуқуқлилар орасида тенг ҳуқуқли илғор республика барпо этишга имкон берди.

Бугун биз Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хатининг 60 йиллигини нишонлар эканмиз, қолоқликдан ривожланган социалистик жамият сари босиб ўтган йўлимизга фахр билан назар ташлаймиз.

В. И. Лениннинг бошқа буюк асарлари каби унинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хати ҳам Ўрта Осиё коммунистлари учун социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишда, халқлар ленинча дўстлигини мустаҳкамлашда, буржуа идеологиясига қарши курашда жанговар программа бўлиб хизмат қилди ва ҳозир ҳам шундай хизмат қилмоқда, дейди Тожикистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг директори, тарих фанлари доктори **Х. Г. Гадоев.**

Лениннинг хати тожик халқининг тарихий тақдири учун муҳим аҳамиятга эга бўлди. Катта қийинчиликларга қарамай, Коммунистик партиянинг, Совет ҳукуматининг, рус халқи ва бошқа қардош халқларнинг доимий ва муттасил ортиб борувчи ёрдами туфайли тожик халқи қисқа муддат ичида ўтмишнинг оғир меросини муваффақиятли бартараф этиб, ягона кўп миллатли давлат составида Совет Иттифоқининг ўтмишда бирмунча ривожланган бошқа халқлари билан айни бир вақтда социализмга етиб келди. Тожикистонга РСФСР, Ўзбекистон ССР (1929 йилгача Тожикистон Автоном республикаси унинг составида эди) ҳамда бошқа қардош республикалар катта ёрдам бердилар.

Ана шу қардошларча ва ҳар томонлама ёрдамнинг натижаларини тожик халқининг ажойиб муваффақиятлари мисолида ёрқин ва ишонарли тарзда кўриш мумкин. Ҳозирги вақтда Тожикистон саноати ҳар 2,5 кун ичида бутун 1913 йилда чиқарилганига тенг ёки 138 баравар кўп маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Саноатнинг салкам 100 тармоғи янгидан ташкил қилинди. Қишлоқ хўжалигидаги муваффақиятлар улуғвордир. Республикада пахта етиштириш 1913 йилга нисбатан 28 баравар кўпайди.

Улуғ Ленин Совет Шарқи республикаларидаги социалистик қурилиш тажрибасининг жаҳоншумул тарихий, халқаро аҳамиятини олдиндан кўра билди. Эндиликда бутун дунё Ўрта Осиё республикаларининг ғоят бой тажрибасини кўриб, ленинча миллий сиёсатнинг ҳаётий кучига ишонч ҳосил қилдилар. Бизнинг тажрибамиз нокапиталистик ривожланиш йўлини танлаб олган Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги кўпгина мамлакатлар учун намуна бўлиб қолди.

Конференцияда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги **К. Е. Житов,** Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих институтининг сектор мудири, тарих фанлари доктори **Б. В. Лунин,** В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети партия комитетининг секретари, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси **Ш. З. Ўразаев,** Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун кураш қатнашчиси, 1918 йилдан бери КПСС аъзоси **Н. Ризаев** В. И. Ленин «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хатида ўртага қўйган программавий қоидаларнинг ғоят катта аҳамияти тўғрисида, партия ташкилотларининг Ленин васиятларини рўёбга чиқариш соҳасидаги фаолияти самарали натижалари ҳақида гапирдилар.

Конференцияда сўзга чиққан нотиқлар қатъий ишонч билдириб айтишдики, собиқ Туркистон ўлкасининг территориясида ташкил қилинган республикаларнинг коммунистлари, барча меҳнаткашлари бундан буён ҳам улуғ Лениннинг ғолибона йўлидан олға боришга, бутун кучларини совет халқлари бузилмас дўстлигини мустаҳкамлашга сарфлашга, КПСС XXV съезди қарорларида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида белгиланган вазифаларни муваффақиятли равишда амалга оширишга азму қарор бергандирлар.

Илмий-назарий конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, И. Б. Усмонхўжаев, **А. А.** Хўжаев, Н. Маҳмудов, **Г.** М. Орлов, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими Г. А. Кутаржевский иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ИЛҒОР ҚУРИЛИШ КОЛЛЕКТИВЛАРИГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети республиканинг энг муҳим қурилишларида қурилиш ва монтаж ташкилотлари социалистик мусобақасининг 1979 йил октябрь ойидаги якунларини чиқардилар.

Қурилиш ва монтаж ташкилотларининг коллективлари **«Электрохимпром» Чирчиқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг капролактам ишлаб чиқарадиган объектлари комплекси қурилишини** жадаллаштириш учун зўр ижодий кўтаринкилик билан мусобақалашмоқдалар.

Бу ерда СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига қарашли **«Средазэнергомонтаж» трестининг Ўзбекистон монтаж бошқармаси** коллективи (бошлиғи ўртоқ Колосов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Шалявин, қурилиш касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Панасенко, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Черних) октябрь ойидаги иш якунларига кўра социалистик мусобақа ғолиби деб топилди.

Бу коллективга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи ҳамда пул мукофоти берилди.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли **«Узстроймеханизация» трестининг 93-механизациялашган кўчма колоннаси** коллективи, шунингдек, Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли **«Средазтепломонтаж» трестининг «Тепломонтаж» монтаж бошқармаси** коллективи «Электрохимпром» Чирчиқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг капролактам ишлаб чиқарадиган объектлар комплекси қурилишида октябрь ойида яхши ишлаганлиги қайд этилди.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли **«Узтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Олмалиқ ихтисослашган бошқармаси** коллективи (бошлиғи ўртоқ Сайдуллаев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Муҳамедов, қурилиш касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Аверьянова, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Коробкова) **В. И. Ленин номидаги Олмалиқ кон-металлургия комбинати объектларини** жадал қуриш учун ўтказилаётган социалистик мусобақа якунларига кўра октябрь ойида энг яхши натижаларга эришди.

Бу коллективга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи ҳамда пул мукофоти берилди.

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли **93-махсус трестнинг «Промтехмонтаж» Олмалиқ монтаж бошқармасининг** коллективи, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли **«Алмаликсвинецстрой» трести 345-механизациялашган кўчма колоннасининг** коллективи В. И. Ленин номидаги Олмалиқ кон-металлургия комбинати қурилишида октябрь ойида яхши ишлаганлиги қайд қилинди.

РЕДАКЦИЯГА ТЕЛЕГРАММА

Улкан зафарлар билан

Пойтахт областидаги Калинин райони қишлоқ меҳнатчилари КПСС XXV съезди тарихий қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг июль [1978 йил] Пленуми кўрсатмаларини амалга ошира бориб, ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини 20 ноябрда шараф билан бажардилар. Давлатга 120 минг 200 тонна сабзавот топширилди. Шунингдек, давлатга картошка сотиш бўйича план ва социалистик мажбуриятлар 115,7 процент, полиз маҳсулотлари сотиш 106,3 процент, ҳўл мева сотиш 104,8 процент, узум сотиш 104,2 процент, дон сотиш эса 200 процент қилиб бажарилди. Шуни қувонч билан айтиш керакки, соҳибкорлар ва сабзавоткорлар бир вақтнинг ўзида сабзавот, картошка, мева ва дон сотиш бўйича беш йиллик планни ҳам уддаладилар.

Район эришган катта зафарга Калинин номли, Оржоникидзе номли, «Москва» колхозлари, «Хасково», «Назарбек», «Партия XXI съезди», Свердлов номли ва «Қорасув» совхозлари муносиб улуш қўшдилар. «Қорасув» совхозидан А. Шерматов, «Хасково» совхозидан М. Мирхўжаев етакчилигидаги бригадалар ҳамда бошқа хўжаликлардаги 15 бригада давлатга сабзавот сотиш бўйича икки йиллик планни бажариш учун курашмоқда.

Калинин райони чорвадорлари ҳам салмоқли ютуқларни қўлга киритишмоқда. Давлатга гўшт ва сут етказиб бериш бўйича халқ хўжалик планлари бажарилди. Чорва қишловига пухта тайёргарлик кўриляпти. Озуқа жамғариш топшириғи 105 процент бажарилди. Саноатчилар эса пландаги 114 миллион 683 минг сўм ўрнига 120,2 миллион сўмлик саноат маҳсулотини реализация қилдилар.

Район меҳнаткашлари СССР Олий Совети навбатдаги сессиясини ана шундай улкан зафарлар билан қарши олмоқдалар. Шу билан бирга, келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин ҳозирламоқдалар.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН

СОФИЯ. Софияда қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институти ижод этган машиналар технология комплекси картошка етиштириш ва қазиб олишнинг асосий жараёнларини механизациялашга имкон беради.

Мамлакат қишлоқ хўжалигида асосий илмий бўғинлардан бири бўлиб қолган институт мутахассисларининг бутун фаолияти илмий-тадқиқот ишларида юксак самарадорликка эришилаётганлигини кўрсатади. Институтнинг илмий-тажриба фаолияти учун сарфланаётган ҳар лев республика халқ хўжалигига беш лев фойда келтирмоқда. Пойтахт конструкторлари деҳқонлар ва чорвадорларнинг меҳнатини енгиллаштирувчи кўпгина мураккаб машиналар ва механизмларни яратдилар.

Институт СССРдаги турдош илмий-тадқиқот марказлари билан мустаҳкам ҳамкорлик қилмоқда. Харьков ва Херсондаги ҳамкасблари билан биргаликда улар маккажўхорини ўриб-йиғиб оладиган янги ўзи юрар комбайн яратдилар. Бу машина ҳар иккала мамлакатнинг деҳқонларига яхши хизмат қилади.

ЖАДАЛ СУРЪАТЛАР БИЛАН

ВАРШАВА. Люблин воеводлигининг Красник Став қанд заводида 8 та «Одера-1325» саноат телекамералари ва компьютерлар ишга тушди. Электрон-ҳисоблаш техникаси бутун ишлаб чиқариш жараёнини назорат қилиб туради. Чиқарилган маҳсулотнинг миқдорини, энергия, материаллар ва хом ашёдан фойдаланиш самарадорлигини қайд қилиб туради.

Халқ Польшасида электроника илдам суръатлар билан ривожланмоқда. Республикада бундан салкам 30 йил илгари биринчи «Пионер» радиоприёмниги чиқарилган, биринчи транзистор яратилган эди. Польша электроникасининг буюмлари ҳозирги вақтда жаҳондаги кўпгина мамлакатларда машҳур бўлиб қолди.

Бу эса ПБИП VI ва VII съездларининг электроникани ривожлантириш тўғрисидаги кенг программаси муваффақият билан амалга оширилаётганлигидан далолат бермоқда.

МЕҲНАТКАШЛАР УЧУН ЯНГИ УЙ-ЖОЙ БИНОЛАРИ

БЕРЛИН. Магдебургда шу беш йиллик планида кўзда тутилган 12 та темир-бетон плиталар заводининг яна биттаси ишга туширилди. Бу корхонанинг тўла қувват билан ишлаши бинокорларга ҳар йили 4 минг квартира тайёрлашга имкон беради.

Заводнинг барпо этилиши уй-жой қурилиши программасини амалга ошириш йўлидаги муҳим босқичдир. Шу программага мувофиқ ГДРда ҳар бир оила 1990 йилнинг охирига бориб алоҳида шинам квартирага эга бўлади.

СОВЕТ ТАЖРИБАСИ ЖОРИЙ ЭТИЛМОҚДА

УЛАН-БАТОР. Улан-Батор темир йўл комбинати йил бошидан бери совет темирйўлчилари ишининг 70 га яқин прогрессив формалари ва илғор методларини ўзлаштириб олди. Шу янгиликлар жорий этилганлиги туфайли қарийб ярим миллион тугрик иқтисодий самара олинди.

Қардош мамлакат пўлат магистраллар меҳнаткашларининг илғор тажрибасини ўрганиш ва ундан кенг фойдаланиш ҳаракати кейинги вақтларда, айниқса, кенг тус олди. 20 та темир йўл корхонаси, 105 цех ва бригадада илғор тажрибани ўрганиш группалари, ишчи ёшлар малакасини ошириш таълим марказлари тузилди. (ТАСС).

СУРЪАТНИ СУСАЙТИРМАЙМИЗ

Пешана теримиз, қалбимиз қўри, дилимиз сурури билан етиштирган «оқ олтин»имизни йиғиб-териб олиш қизғин давом эттирилмоқда. Бугун ҳамма бир жон ва бир тан бўлиб далаларда жавлон урмоқда, граммлардан тонналар бунёдга келтириб, республикамизнинг 5 миллион 700 минг тонналик хирмонига ўз ҳиссасини қўшишни муқаддас бурч деб билмоқда.

Ғалабага осонликча эришиб бўлмайди. Пахтачиликнинг ўзига хос машаққатларини мустаҳкам ирода, тадбиркорлик ва аҳиллик билан енгган кишиларгина ғалабага эришади. Колхозимиз пахтакорлари ҳар йилдагидек бу йил ҳам районда биринчилардан бўлиб йиллик пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажардилар.

1139 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 33 центнер ўрнига 35 центнердан хирмон кўтариб, Ватан хазинасига 4 минг тонна юқори сорт пахта армуғон этдик.

Бу йил машиналар, айниқса, юқори унум билан ишлатилди. Азамат механизаторларимиз бункерлардан 2300 тоннадан зиёд дурдона тўкиб, катта хирмонга ўз улушларини қўшдилар. Ҳар бир машинанинг мавсумдаги иш унуми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб 25 процент ортиқ бўлди. Бу механик-ҳайдовчиларимизнинг малакаси оширилганлигидан, машина теримига ҳар томонлама пухта тараддуд кўрилганлигидан далолатдир. Бозор Ҳусенов, Саъдулла Шукуров, Рашид Исмоилов, Тожиқурбон Мирзаев сингари механизаторларимизнинг ҳар бири мавсумда 250—300 тоннадан пахта териб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлдилар.

Етиштирилган пахтанинг бир қисми ҳамон чаноқларда теримчилар ва механик-ҳайдовчиларга мунтазир бўлиб турибди. Унинг бир мисқолининг ҳам нобуд бўлишига йўл қўймаслигимиз керак. Чунки, ҳар мисқол пахтада деҳқон меҳнати, давлат маблағи мужассамлашган. Шуни назарда тутиб, планимиз ошириб бажарилган бўлса ҳам суръатни сира сусайтираётганимиз йўқ. Ҳар куни тайёрлов пунктларига йиллик планнинг бир процентига етказиб пахта жўнатмоқдамиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатида бундай дейилган: «Азиз дўстлар! Биз ҳаммамиз — пахтакормиз! Ватан биздан пахта теримида жасорат кўрсатишимизни кутмоқда. Вазият беҳисоя уюшқоқликни, жами кучимизни ишга солишни талаб қилмоқда. Бинобарин, қўлидан иш келадиган, этак тутишга қодир бўлган ҳар бир киши бугун «оқ олтин» теримчилари сафида туриши керак. Ҳар бир кишининг бурчи, виждони, орномуси унинг умумхалқ ишидан — беш йилликнинг ҳал қилувчи йили мўл ҳосили учун бошланган «жанг»дан четда қолишига йўл қўймайди. Зўр унум билан ишлайлик!»

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ҳосил чўғини чамалаб кўриб, барча бригадаларга графиклар берди. Ҳосилдорликни гектар бошига 55—60 центнерга етказиш учун курашаётган Саид Назиров, Жўрақул Темиров, Ҳаёт Тешаев, Элбек Неқов, Бақо Остонов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг аъзолари кунига йиллик планнинг 1,5 процентига етказиб пахта тайёрлаш мажбуриятини олдилар. Бошқа бригадаларимиз ҳам улардан намуна олиб, терим суръатини тобора кучайтирмоқдалар.

Терим охирламоқда. Яна бир ғайрат, шижоат кўрсатсак қолган ҳосилнинг ҳаммасини тезкорлик билан йиғиб-териб олишимиз мумкин ва лозим. Ҳозир ҳаво чарақлаб турибди. Лекин ҳар доим шундай туради, деб бўлмайди. Ёғин-сочинли кунлар бошлангунча қолган ҳосилнинг ҳаммасини сира нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш шарафли бурчимиздир.

Шу кунларда далаларимизда теримчилар, механик-ҳайдовчилар ва ёрдамчилар кунт билан меҳнат қилмоқдалар, белгиланган графиклар мунтазам бажариляпти. Биз теримни конвейер усулида олиб бормоқдамиз. Бир картада борлиқ пахта, кўсак, тўкилган пахта териб олингандан кейин иккинчи картага ўтилади. Шундай қилиб, қолган ҳосилни саранжом-саришталаб оламиз, ҳам ғўзапояни юлишга тайёрлаймиз, келаси йил мўл ҳосилига замин яратишга киришамиз. Бу борада махсус графиклар тузиб чиқилди. Ҳайдов тракторлари тайёр турибди. Дала бошига органик ўғит тўпланмоқда.

Шу кунларда механизаторларимиз сингари азамат теримчиларимиз ҳам ғайрат кўрсатиб, меҳнат қилмоқдалар. М. Солиева, Н. Асқарова, М. Шодмонова, Ҳ. Муқимова, М. Маҳмудова, М. Қудратова каби юзлаб теримчиларимиз кунлик пахта териш, кўсак узиш нормаларини 1,5—2 ҳисса қилиб бажармоқдалар, махсус комиссия ҳосили тўла териб бўлинган пайкалларни бирма-бир кўздан кечириб, қабул қилиб олмоқда. Яқин кунларда ана шу карталарни шудгорлашни бошлаймиз.

Колхозимиз аъзолари йиғим-теримни Мурожаат асосида ташкил этганлар. Охирги чаноқлар тўла йиғиштириб олинмагунча, бирорта теримчи, механик-ҳайдовчи пайкаллардан чиқмайди. Охирги граммлар учун сўнгги ҳужумни бутун чоралар билан кучайтиравerамиз.

И. АШУРОВ,
Бухоро область, Вобкент районидаги «Пахтакор» колхози раиси.

ГУЛИСТОН район «Октябрь» колхозининг икки марта Ленин ордени кавалери Ансор Оғалиев бошлиқ бригадаси аъзолари 120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 31 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариб, планларини шараф билан бажарган эдилар. Ғалабага моҳир механизатор Эргаш Абдуллаев ҳам муносиб ҳисса қўшди. Бригада аъзолари йиғим-теримни уюшқоқлик билан давом эттирмоқдалар. Улар гектаридан камида 35 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олишмоқчи. Суратда: бригада бошлиғи А. Оғалиев (ўнгда) ва механизатор Э. Абдуллаев ўртоқлар.

Ж. Тўраев фотоси.

ПАХТАКОРГА ҲАММА МАДАДКОР

ЕЛКАМА-ЕЛКА

Институт штаби жойлашган бино хоналарининг чироқлари алламаҳалгача ўчмаслигига ҳамма ўрганиб қолди. Бу ерга махсус қўйилган телефон ярим тунда ҳам жиринглагани-жиринглаган. Гоҳ машинада, гоҳ пиёда келиб турувчиларнинг ҳам кети узилмайди. Улар асосан бугунги қилинган ишлар ҳақида энг сўнгги маълумотларни етказиш учун шошилаётган кишилар.

Штаб бошлиғи — институт ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Саттор Фозилҳақович Турсунмуҳамедов ҳам, унинг ўринбосарлари — институт проректори Александр Семёнович Агоранян ҳам, партком секретари Комил Юсупович Юсупов ҳам бундай чоғларда ҳар қачонгидан ҳам илдам, кўндаланг турган масалаларни қулай, ишга фойда берадиган тахлитда ҳал қилишга интилишади. Олинган маълумотларни жамлаш, уларни муҳокама қилиш, рақамларни таҳлил этишдан ташқари эртанги куннинг аниқ, конкрет режаларини белгилаб олиш, баъзи участкаларда юз берган камчиликларни тезда бартараф этиш чораларини кўриш ва бошқа кўпдан-кўп «икир-чикир»лар тўғрисида бош қотириш осон ишлардан эмас, албатта.

...Ҳаммани аввало бугунги бажарилган ишнинг натижаси қизиқтиради. Табиийки, институт бош штабида ҳам худди шундай. Бу ерда сўнгги маълумотларга иштиёқ, қизиқиш ҳаммадан ҳам ортиқроқ. Дастлаб факультет штаблари ва бригадаларидан келган терим сводкасига назар ташлашади.

— Қойил! — дейди Саттор Фозилҳақович, — физиклар яна азаматлик қилишибди, ўрта ҳисобда етмишдан тушибди-я.

Маълумот ёзилган қоғоз қўлма-қўл ўта бошлайди. Ҳақиқатан ҳам бу ерда кишини қувонтирувчи юксак рақамлар қайд этилган. Физика факультети студентларининг теримда кўрсатаётган жонбозликлари шундоққина билиниб турибди.

Факультет студентларидан 203 нафар йигит-қиз Мирзачўл районининг «Ўзбекистон» совхози далаларида пахта териб, кунлик ва беш кунлик кўрсаткичларда энг юқори даражага эришмоқдалар ва шу тариқа бошқаларга ибрат бўлмоқдалар. Шундай кунлар бўлдики, факультет бўйича ўрта ҳисобда 19 тоннагача «оқ олтин» териб олинди. Терилган пахта ҳар бир теримчи студентга тақсимланганда ўрта ҳисобда 90 килограммдан ҳам ортиб кетади. Студентларнинг шу кунгача совхоз хирмонига топширган «оқ олтин»лари 300 тоннага яқинлашди.

Бўлажак физикларнинг умумий меҳнатда фидойиликлари, терим суръатини оширишда кўпдан-кўп изланиш ва ташаббускорликлари институт коллективини беҳад хушнуд этмоқда. Терим учун белгиланган қисқа муддат ичида ҳар бир студентнинг камида икки тоннадан пахта териб бериш учун ўз устига олган юксак мажбурияти энг яхши ташаббус сифатида институт ректорати, партия ва комсомол комитетлари томонидан тўла маъқулланди ҳамда бутун коллективда ишлаб чиқилиб, муҳим тадбирлар белгиланди.

— Студентларимиз яқинда яна бир янги ташаббус билан чиқдилар, — дейди физика факультети декани Аҳмаджон Бойдадаев. — Москвада очиладиган СССР Олий Советининг навбатдаги сессиясини муносиб кутиб олиш мақсадида тўртинчи беш кунликни зарбдор вахта кунлари деб эълон қилдик. Бу тадбир ҳозир яхши самара бермоқда.

Дарҳақиқат, бу ажойиб ташаббус пахта майдонларида жавлон уриб меҳнат қилаётган студентларни тағин ҳам сабот ва матонат кўрсатиб ишлашга даъват этмоқда. Бу янги ҳаракат ҳам институт маъмурияти томонидан қизғин маъқулланиб, ҳамма бригада ва штабларда, йигит ва қизлар орасида кенг ёйилди.

Физика факультети студентларининг ажойиб меҳнатлари муносиб тақдирланмоқда. Уларга институт штабининг кўчма Қизил байроғи тақдим этилди. Меҳнатда ўрнак кўрсатаётган илғор студентлар ҳамда ўқитувчиларга Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг фахрий ёрлиқлари топширилди.

Районнинг «Тошкент» совхози далаларида мўл-кўл пахта ҳосилини йиғиштириб беришда қатнашаётган ўзбек ва қозоқ филологияси факультети студентлари ҳам мазкур хўжалик бўйича биринчи ўринни эгаллаб турибди. Иккинчи ўринда эса тарих факультети студентлари бормоқда.

Ҳозирги қуёшли кунларнинг йиғим-терим ишлари учун нечоғлиқ ғанимат эканлигини яхши тушунган бутун студентлар коллективи улар ҳоҳ олдинги, ҳоҳ кейинги ўринларда бўлишларидан қатъи назар, терим суръатини пасайтирмаслик, азамат деҳқонларимиз томонидан пешона тери билан етиштирилган ҳар бир мисқол «оқ олтин»ни ерда қолдирмаслик учун астойдил курашмоқдалар.

«Советская Россия» совхозининг кенг пахтазорларида деҳқонларга кўмаклашаётган математика факультетининг студентлари терим жабҳасида илғорлар сафидан ўрин олишган. Улар шу хўжалик далаларида меҳнат қилаётган факультетлар орасида биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлишди.

— Студентларимиз ҳозирги кунгача 600 тоннага яқин пахта териб беришди, — дейди факультет декани Ҳамидулла Назаров. — Олтита бригадага уюшган 580 нафар йигит-қиз ҳар куни 35—40 тоннага етказиб «оқ олтин» термоқда. Студентлар хирмонига қут-барака киритишда Расулмат Юнусматов, Турғун Тўлаганов, Комил Жуманиёзов бошлиқ илғор бригадаларнинг ҳиссаси катта бўляпти.

Мактабгача тарбия факультетининг студент қизлари теримнинг дастлабки кунларида пастроқ кўрсаткичларга эришган бўлсалар ҳам кейинчалик ўзларини ўнглаб олишди ва умумий ўртача ҳисобни 17 килограммдан 45 килограммгача кўтаришга эришдилар.

— Мақсадимиз илғорларга етиб олишдан иборат, — дейди факультет декани Гўзал Абдуллаева.

Мирзачўл райони далаларида пахтакорларга чинакам мададкор бўлиб, теримда фаол қатнашаётган бошқа факультетлар — музика-педагогика, рус ва татар филологияси, бошланғич таълим методикаси ва дефектология, табиийт-география, индустриаль-педагогика, бадиий-графика факультетларининг студентлари ҳам фидокорона меҳнатлари билан хўжалик хирмонини юксалтиришга катта ҳисса қўшмоқдалар. Ҳозирги кунда студент ёрдамчилар териб берган жами «оқ олтин» 3500 тоннага етди. Бу кўрсаткич кундан-кунга ошиб бормоқда. Хирмон томон жўнатилаётган ҳар кунги пахта 160—170 тоннага етказилмоқда.

Тошкент давлат педагогика институтининг тўрт мингдан ортиқ талабаси бу улкан жабҳада фаол иштирок этяпти. Уларнинг кўпчилиги чинакам ғайрат-шижоат кўрсатиб ишлаб, хирмонлар салобатини оширишга баракали улуш қўшмоқдалар. Н. Аннаева, Г. Ботирова, М. Абдуллаева, Л. Серекбоева, Б. Тўқсонов, З. Алиматова, Г. Тешабоева, П. Алибекова, С. Жўраев, Ҳ. Жўраева каби азамат студентларнинг ҳар бири ҳозирги кунда ҳам 200-250 килограммга етказиб пахта термоқда.

...Қуёшли диёримизнинг «оқ олтин» терими палласи ҳақиқатан ҳам ҳар йили жуда долзарб келади. Худди шу паллада мардонавор меҳнат эвазига саховатли далаларимизда етиштирилган нондек азиз, мўътабар пахтамизнинг бирор мисқолини ҳам нест-нобуд қилмай, Ватан хазинасига етказиб беришдек энг улуғвор ва энг масъулиятли вазифа кўндаланг бўлиб қолади. Худди шу паллада қадрдон деҳқонларимиз меҳнатининг зое кетмаслигини каттадан кичик — ҳамма ўйлайди, ҳашарга, ёрдамга боришга шошилади. Айниқса, бу йилги об-ҳаво ноқулайлиги туфайли юз берган қанчадан-қанча машаққатларни тезроқ бартараф этиш учун кўпчилик пахтакор ёнида бўлишни мақсад қилиб олди. Республика партия ва ҳукуматининг барча меҳнаткашларга қарата чиқарган Мурожаатига жавобан азамат ёшлар-студентлар пахта майдонларига отланиб, ўз ватанпарварлик бурчларини бажаришга киришдилар. Пахтакорлар ҳузурига меҳмон бўлиб эмас, балки улар билан ёнма-ён, елкама-елка туриб меҳнат қилишга, бу ишда фидокорлик кўрсатишга бел боғлашди.

Мана, зафар кунларига жуда оз вақт қолди. Деҳқон меҳнатининг асл тантанаси авжига чиқадиган дамлар жуда яқин. Республикадаги барча олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг минг-минглаб талабалари қатори Тошкент давлат педагогика институтининг студентлари ҳам бу қувончли дақиқаларни деҳқонлар билан бир сафда кутиб олиш арафасида турибдилар. Чунки, улар меҳнат қилаётган «Ўзбекистон», «Советская Россия» совхозлари йиллик топшириқни бажариб, қўшимча мажбуриятлар ҳисобига «оқ олтин» армуғон этмоқда. «Тошкент» совхози пахтакорлари эса маррага етиш арафасида турибдилар.

— Хўжаликларимизга энг долзарб кунларда ёрдамга келган студентлардан биз чексиз миннатдормиз, — дейди «Советская Россия» совхозининг директори Ҳайдар Абдураҳмонов, — чунки ёз бўйи катта меҳнат эвазига етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишимизда улар бизга мададкор бўлишди. Далаларимиздаги ҳосилнинг ҳаммасини охиригача териб олишда кўмаклашиш мақсадида астойдил бел боғлаганликлари бизни тағин ҳам қувонтирмоқда.

Куни кеча Жиззах пахтакорлари улкан меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Бу ажойиб ютуққа педагогика институти азамат студентлари ҳам катта ҳисса қўшдилар.

Мирзачўлнинг кўз илғамас замини, Жиззах далаларининг бекиёс кенгликлари бугунги кунда чинакам саховатга бой. Унинг меҳнаткаш, заҳматкаш одамлари эса ундан ҳам саховатли ва ҳимматли. Чўл бағрида жавоҳир ундириб, Ватан бойлигига бойлик қўшаётган пахтакорларнинг садоқатли ёрдамчилари — ҳамма ҳашарчилар ҳам шу тахлитдаги азамат одамлардир. Бу улар бажарган ва бажараётган улкан бунёдкорлик ишларида акс этиб, ёғдуланиб турибди.

Асил РАШИДОВ,
Яҳё ТЎХТАЕВ.

ЮМУШЛАР МАШИНАЛАР ЗИММАСИДА

Коммунистик районидаги «Ўзбекистон» колхози республикада биринчи бўлиб электр-қурилмаларни қўлланиб, механизациялашган ҳисоб-китобга ўтди. Колхоз территориясида марказий статистика бошқармасининг ҳисоблаш станцияси қурилди. Станциянинг ишга туширилиши билан хўжаликнинг штаб жадвалида янги вазифа — бригадирнинг экономика бўйича ўринбосари лавозими пайдо бўлди, бригада ҳисобчиси ва табелчиси, шунингдек марказий бухгалтериядаги ҳисобловчи лавозимлари қисқартирилди.

Яқин вақт ичида «Ленинский путь» ва Свердлов номли қўшни колхозлар хизматдан фойдаланиш учун ҳисоблаш станциясини қабул қилиб оладилар.

БОННДА УЧРАШУВ

БОНН, (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан ГФР федерал канцлерининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Г. Д. Геншер ўртасида 22 ноябрда музокаралар бошланди. Рўй-рост ва амалий руҳда икки марта суҳбатлашиб олинди.

Музокаралар давомида ўзаро муносабатларга доир масалалар муҳокама қилинди. Умуман бу муносабатларнинг самарали ривожланаётганлиги уқтириб ўтилди. Томонлар турли соҳаларда бу муносабатларни янада такомиллаштириш ва кенгайтиришга ўзаро тайёр эканликларини билдирдилар. Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш ва сиёсий кескинликни юмшатиш жараёнини ҳарбий кескинликни юмшатиш тадбирлари билан тўлдириш масалаларига катта эътибор берилди.

Шу куни А. А. Громико ГФРнинг федерал президенти К. Карстенс билан учрашди. Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатлар масалалари, шунингдек Европада хавфсизликка доир проблемалар ҳақида фикрлашиб олинди.

ПРАГА ГРАДИДА ҚАБУЛ

ПРАГА. (ТАСС). ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак Прага Градида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Москва шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. В. Гришинни 22 ноябрда қабул қилди.

Самимий дўстона суҳбат вақтида Прага билан Москва ўртасида кенг дўстона алоқаларнинг катта аҳамиятга эга эканлиги, бу муносабатлар ЧССР билан СССР раҳбарларининг ўтган йилги учрашуви руҳида ҳар томонлама ривожланаётганлиги таъкидлаб ўтилди. Ҳар иккала пойтахт ўртасидаги ҳамкорлик натижаларига юксак баҳо берилди.

Г. Гусак В. В. Гришинга Ғолибона февраль орденини топширди. В. В. Гришин ЧССР билан СССР ўртасида интернационал дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшганлиги учун шу орден билан тақдирланди.

Совет пойтахти делегацияси Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқи марказий комитетида бўлди. Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқи марказий комитетининг раиси В. Давид Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни ЧССРнинг шу оммавий жамоат ташкилоти иши билан таништирди ва Прагада Москва кунлари ҳар иккала мамлакат халқлари ўртасида қардошларча муносабатни мустаҳкамлашга қўшилган янги ҳисса эканлигини уқтириб ўтди.

Прагадаги делегация аъзолари «ЧКД—Соколова» тепловозсозлик заводида ишчилар, техниклар, инженерлар билан суҳбатлашдилар.

Москва шаҳри делегациясининг аъзолари ЧССР пойтахти партия активи билан учрашдилар.

МАККАДАГИ ВАЗИЯТ

ҚУВАЙТ. 22 ноябрь. (ТАСС). Саудия Арабистонидан олинаётган хабарларга кўра, бир группа қуролланган шахслар исломнинг бош муқаддас мачити Каъбани босиб олган Маккада вазият ҳамон кескинлигича қолмоқда. Саудия хавфсизлик кучлари қуролланган тўда гаровга олган кишиларни озод қилиш чораларини кўрди. Шунинг натижасида мачитнинг кўп қисми маъмурлар назорати остига ўтди. Гаровга олинган ҳамма кишилар озод этилди. Босқинчиларнинг кўпчилиги қамоққа олинди, бошқалари мачитнинг юқори қаватларига яшириниб олдилар. Босқинчиларнинг нияти ҳамон маълум эмас. Каъба мачити ҳукумат қўшинлари томонидан қуршаб олинган. Маккада комендантлик соати жорий қилинган.

Саудия Арабистони ташқи ишлар министри Сауд ал-Файсал Қувайтда чиқадиган «Ас-сиёса» газетаси мухбири билан суҳбатда мачитни босиб олишда эронликларнинг қатнашганлиги тўғрисида Миср матбуоти ва Ғарб матбуот агентликларининг хабарларини рад этди.

СОВЕТ — ХИТОЙ МУЗОКАРАЛАРИ

22 ноябрда СССР ва ХХР ҳукумат делегацияларининг ялпи мажлиси бўлди. (ТАСС).

СПОРТ

ҚЎЛ ТЎПИ:

СТУДЕНТЛАР СОВРИНДОР

Қирғизистон пойтахтида олий ўқув юртлари командалари ўртасида СССР кубоги учун ўтказилган мусобақа ниҳоясига етди. Совриндорлик баҳсида иттифоқдош республикалар ҳамда Москва ва Ленинград командалари ўзаро курашдилар. Мусобақада шунингдек, ГФРнинг Гамбург университети ёшлари ҳам иштирок этишди. Соврин учун курашда В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг қўл тўпи усталари маҳорат кўрсатдилар. Барча учрашувларни мағлубиятсиз ўтказган вакилларимиз ҳал қилувчи баҳсда ҳам муваффақият қозониб, бош совринни қўлга киритишди.

БОКС:

САМАРҚАНДЛИКЛАР ҒАЛАБАСИ

Ровно шаҳрида Совет Иттифоқи Қаҳрамони Николай Кузнецов хотираси соврини учун мусобақа ўтказилди. Анъанавий равишда 13 марта ўтказилган бу мусобақада 200 дан зиёд чарм қўлқоп устаси рингга чиқди. Соврин учун ўзаро куч синашган боксчилар орасида республикамиз вакиллари ҳам ғолиблик супасининг юқори поғонасига кўтарилдилар. Жумладан, самарқандлик П. Бекназаров ҳамда СССР халқлари ёзги VII Спартакиадасининг қатнашчиси И. Аракеловлар вазнларига кўра муваффақият қозондилар.

КУРАШ:

УМИДЛИ ПОЛВОНЛАР

Гомель шаҳрида классик кураш бўйича ўсмирлар ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида навоийлик В. Соколовский фахрли ўринга кўтарилиб, «Ғалаба учун ирода» соврини билан тақдирланди. Тошкентлик О. Ли эса ўз вазнига кўра рингдан қўл кўтариб чиқди.

1979 ЙИЛ ХАЛҚАРО БОЛАЛАР ЙИЛИ

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати, В. И. Ленин номли республика пионерлар саройининг «Юлдуз» ансамбли довруғи мамлакатимиздан ташқарида ҳам маълум. Болалар ансамбли ҳозир ўз программасини турли мамлакат ва миллатлар халқ куйлари-рақслари ҳисобига бойитмоқда. Ансамблнинг янги программасига киритилган «Бахтли болалик», «Ўзбекистон пахтаси» рақслари ҳам томошабинлар олқишига сазовор бўлмоқда. СУРАТЛАРДА: (юқоридан) Ансамбль доирачиларининг чиқиши; 2. Ансамбль солисти Лола Ҳусанова.

А. УСМОНОВ фотолари, ЎзТАГ фотохроникаси.

Оддий касб эгалари

ЭЛ ХИЗМАТИДА

Пахта йиғим-терими энди суръат ола бошлаган кунлар эди. Алибой бобо ўғил-қиз, набираларининг бугун-эрта пахта теримига кўмакка чиқишини ўйлаб, уларнинг этик ва ботинкаларини устага олиб чиқмоқчи бўлди. Ғанижоннинг қизлари — Гулнора, Манзура ва ўғли Валижонларнинг у ер-бу ери сўкилган, пошнаси кўчган оёқ кийимларини олиб шаҳар томон йўл олди.

Жиззах вокзали бозорига кираверишдаги пойафзал ремонт қилиш устахонасида одамлар гавжум эди. Алибой бобо ямоқчи йигитга эртага дам олиш куни набираларининг пахта теримига чиқишини айтиб, уларнинг оёқ кийимларини тезроқ кўриб беришни илтимос қилди.

— Отахон, ҳамманинг ҳам иши зарур, — деди пойафзал ремонт устаси,— лекин пахтани тилга олганингиз учун ишингизни навбатсиз бажариб бераман. Ахир ҳозир пахтага ҳамманинг кўзи қадалган. Ўзим ҳам эртага ҳамма ишларимни далага олиб чиқиб, пахтакорларнинг хизматида турмоқчи эдим.

...Уста йигит Алибой бобо бир айланиб келгунича этик ва ботинкаларни ремонт қилиб, мойлаб қўйган эди.

— Мана, отахон, набираларингизга айтинг, пахтани кўпроқ теришсин, — деди уста буюртмаларни бобонинг қўлига тутқазаркан.

— Барака топ, болам, — деди қария, — таълим берган устозингга раҳмат. Касбкорингга барака берсин. Дарвоқе устозинг ким ўзи?

— Сиз уни яхши танийсиз, Алибой бобо, — гапга аралашди бобонинг ҳамқишлоғи Маҳкам ака. — Шайим деган йигит, фамилияси Абдукаримов.

— Ҳа, уни яхши биламан, бизнинг қишлоқда катта бўлган, урушнинг охирги йиллари келганди. Одамнинг қадрига етадиган йигит. Билмайсанми, ҳозир қаерда ишлайди?

— Янги шаҳарда.

— Бизларга сал чапроқда, бўлмаса бир гурунглашиб келарканман, — деб афсусланди бобо. Маҳкам ака гапини давом эттирди.

— Биз тенгқур эдик, болалигимиз бирга ўтган. Бир майизни икки бўлиб баҳам кўрганмиз. Лекин яхшиликни биладиган одам экан.

— Қани-қани эшитайликчи, — деди ўтирганлардан бири.

— Мен мактаб директори эдим, — дея гап бошлади Маҳкам ака. Мактаб узоқ бўлгани учун мотоцикл олгандим. Бир куни ўқитувчиларнинг маошини олиб қайтаётгандим, чеккадаги ариқчага тушиб кетибман. Кўзимни очиб, одамларнинг орасида Шайимни кўрдим. У мен йиқилган ернинг нариги томонидаги устахонада ишларди. Кимгадир дашном бераётгани қулоғимга аланг-жаранг кирди.

— Қўшни бўлсанг, аввал сумкага ёпишасанми, — дерди у,— олдин ўзига ёрдам бер, ўрнидан турғаз, уст-бошини қоқ, кейин сумкасини кўтаришиб кет.

Кейин ҳушимга келганимни билиб, мени юпата бошлади:

— Ҳавотир олма, жўра, пулларинг жойида, унга ҳеч ким тегмайди...

Кейин билсам, бир йигит йиқилганим ҳамон келиб сумкага қўл чўзган экан. Ўзи бегона, ким билади, Шайим уста келиб қолмаганда ўзини қўшним деб танитган йигит бир сумка пулни олиб кетармиди? Ҳар қалай Шайим уста ўшанда жонимга оро кирган эди.

Ўрта яшар, сочларига оқ оралаган аёл ҳам ўзининг Шайимни кўпдан бери танишини айтди.

— Мен ҳам Шайим уста дўконининг ёнидаги магазинда ишлайман, — деди у. — Аммо ўзи ҳам бирам ширинсухан, каттага ҳам, кичикка ҳам баравар одамки, қўяверасиз. Ҳалоллигини айтмайсизми. Иши тушиб келган одамнинг юмушини қилиб бермагунча сира тинчимайди.

— Менинг бундан яхшироқ касбим бор эди, — пойафзал ремонт қилувчи йигит гапга аралашди. — Асфальтчилар бригадасида ишлар эдим. Соғлиғим ёмонлашиб, оғир иш қилолмайдиган бўлиб қолганимни Шайим ака эшитган экан. Бир куни чақириб олди-да «узоққа борма, менга шогирд бўл, одамларнинг ҳожатини чиқаришдан ҳам яхши иш йўқ», деб туриб олди. Ўйлаб қарасам, тўғри айтяпти. Шаҳарда ҳунарли кишилар кўпу, аммо ямоқчи топилмайди. Бугун Жиззахда нари борса уч-тўрт уста бор, лекин буюртмачилар кўп. Ҳар доим кишиларнинг хизматига бел боғлаб турганингдан кейин обрўйинг ҳам жойида бўлар экан. Хуллас, Шайим ака тўрт ой деганда мени мустақил ишлашга ўтказди. Алоҳида устахона очиб берди. Мана ҳозир халқ ҳам, устозим ҳам мендан хурсанд.

— Устозини қадрлаган киши эл назаридан сира қолмайди, — деди Алибой бобо йигитга қайта-қайта раҳмат айтиб.

Оддий касб эгасининг ўз устози, мижозларнинг ўз устаси ҳақидаги гурунги бизда ҳам чуқур таассурот қолдирди. Уларнинг бу суҳбатини сира ўзгартирмасдан қоғозга туширишга қарор қилдик. Ахир яхшининг яхшилигини айтсанг, нури тошади, деган гап бор-ку. Шундай эмасми?

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҲАЙВОНОТ БОҒИДАГИ ВОҚЕА

Қувайтдаги «Амрия» ҳайвонот боғида 7 яшар қиз Суад бир ўлимдан қолди. Қизча йўлбарс ётган қафас ёнига келиб, бошини ичкарига тиқди. Бу ерда мудраб ётган йиртқични қизалоқ ширинликлар билан меҳмон қилмоқчи бўлганди. Тўсатдан йиртқич бир сакраб Суаднинг ёнига келиб қолди, олдинги оёқлари билан қизчанинг бошини қафасга қисиб олди. Қизчанинг ота-онаси ёрдамга ташланишди. Улар тош олиб йўлбарснинг оёқларига ура бошлашди. Лекин йиртқич буни писанд ҳам қилмади. Қизнинг онаси жон ҳолатда йўлбарснинг оёғини ғарчча тишлаб олди. Йўлбарс шундагина қизни қўйиб юборди. Ҳушидан кетган қизнинг боши бир оз жароҳатланди. Қизни касалхонага олиб боришди ва зарур медицина ёрдами кўрсатишди.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — АБВГДейка. 10.10 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.40 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.10 — Тонгги почта. 11.40 — Здоровье. 12.25 — Спортлото. 12.40 — Москвичка. 13.55 — Дунё воқеалари. 14.10 — Мультфильм. 14.15 — Я. Рицос поэзияси. 15.00 — Билнинг обзор. Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов олиб боради. 15.45 — Спектакль. 16.30 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 17.30 — 1979 йил қўшиқлари. 18.10 — 9-студия. Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи В. С. Зорин олиб боради. 19.10 — Анна Каренина. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 21.30 — Время. 22.05 — Омск театри. 23.05 — Оқшом тароналари. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Дам олиш концерти. 11.00 — Сўз кетидан сўз келар. 11.20 — Ўзбекистон спорти. 11.50 — Мактабгача ёшдаги бола ва мактаб. 12.20 — Уларнинг истеъдоди — музика. 13.00 — Светофор. 13.45 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 14.15 — Нариги томондагилар, тингланг. Бадиий фильм. 15.00 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» — «Шинник» 18.20 — Юлдузча. 19.00 — До-ре-ми-фа-соль. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк! Цирк! Цирк! 20.30 — Ахборот. 20.50 — Санъаткорлар ҳосил усталарига. 21.30 — Время. 22.05 — Табрикларимизни қабул этинг.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек авторларининг лирик қўшиқлари. 9.30 — Ёшлик. 10.25 — Гулшан радиожурнали. 11.30 — Танбур тароналари. 12.30 — Мактаб ва ҳаёт. 13.00 — Чорвачилик комплекси нега суст? 13.30 — Сизнинг хонадонингизда. 14.00 — Илғор коллективларнинг ғалаба рапортлари. 16.10 — Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 17.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 18.15 — Партия ходими минбари. 19.45 — Халқаро шарҳловчилар даврасида. 20.25 — Республика халқ артистлари Р. Мазоҳидова ва М. Аҳмедов куйлайди. 21.00 А. Мухтор «Опа-сингиллар» романи асосида радиопьеса. 2-қисм. 22.28 — Классик шоирларнинг ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.20 — Дам олиш концерти.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

26 НОЯБРЬ — 2 ДЕКАБРЬ

26 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 Мультфильмлар. 10.35 — Спектакль. 11.20 — Мўъжизасиз — мўъжизалар. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Сиз яратган боғ. 16.50 — А. И. Куприн. Ҳаёт ва ижод саҳифалари. 17.35 — Ёшлар адреслари. 18.20 — Концерт. 18.40 — Мультфильм. 18.50 — Беш йиллик. Тўртинчи йил. 19.30 — Монголия Халқ Республикаси эълон қилинганлигининг 55 йиллигига. 20.20 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Композиторларнинг Бутуниттифоқ VI съезди. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.20 — Ўқув кўрсатуви. 10.40 — Премьера. Фильм. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 11.50 — Ярим кечадаги портлаш. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Пионер дружиналари Бутуниттифоқ маршида. 19.00 — Ёшлар ўртасида футбол бўйича Европа чемпионатининг саралаш матчи. СССР — Югославия. Танаффус пайтида Ахборот. 20.35 — Ахборот 20.55 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Офицерлар — Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

18.40 — Болалар учун спектакль. 19.25 — Қизиқувчилар экрани. 19.55 — Янгиликлар.

27 НОЯБРЬ, СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Қутбга экспедиция. 10.35 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 1-серия. 11.45 — Концерт. 12.15 ва 15.00 Янгиликлар. 15.20 — Қишлоқдаги оддий иш кунлари. 15.55 — Н. Островский. Пўлат қандай тобланди. 16.40 — Хўжалик механизмини такомиллаштирайлик. 16.55 — Ўсмирлар учун музикали кечалар. 18.45 — Фан оламида. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Фильм-концерт. 20.25 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли экран. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Болалар учун спектакль. 12.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 13.00 — Офицерлар. Бадиий фильм. 18.20 — Олимпиада умидлари. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Ғалабанинг 35 йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Менинг қизил муқовали паспортим. 20.00 — Шеърият дафтари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари олдидан. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Қизни топинглар. Бадиий фильм. 23.50 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» (Тошкент) — «Сибирь» (Новосибирск).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

18.40 — Илмий-оммабоп программа. 19.10 — Хайрли тонг, Дар! Фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Беш йилликнинг зарбдор вахтасида.

28 НОЯБРЬ, ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.30 — Гимнастика. 10.05 — Ўсмирлар ижоди. 10.25 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 2-серия. 11.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.30 ва 15.00 Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Ватанимиз манзаралари. 16.25 — Чингиз Айтматов ҳикоя қилади. 17.15 — Горнчилар, қаердасиз! 17.45 — Концерт. 18.30 — Подмосковье учрашувлари. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 20.05 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.10 — Футбол бўйича УЕФА кубоги. «Локомотив» (София) — «Динамо» (Киев). Танаффус пайтида дунё воқеалари.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Химиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Азот кислотаси. 13.00 — Ноктюрн. Бадиий фильм. 18.20 — Болалар учун қўғирчоқ фильм. 18.35 — Ёш куч. 19.05 — Ахборот. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Концерт. 20.10 — Ахборот. 20.30 — Дўстлик экрани. 21.30 — Время. 22.10 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.25 — Кино оламида.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

19.10 — Беруний номли Тошкент политехника институти 50 ёшда. 19.40 — Қонун қўриқчилари. 20.10 — Янгиликлар. 21.30 — Ҳужжатли фильм.

29 НОЯБРЬ, ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Горнчилар, қаердасиз! 10.45 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 3-серия. 12.05 — Концерт. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Шахмат мактаби. 16.45 — Рус тили. 17.15 — Бил ва уддала! 18.00 — Фильм-концерт. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ватан нимадан бошланади. 20.10 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм, 4-серия. 21.30 — Время. 22.10 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. Динамо (Москва) — «Спартак» (Москва). Танаффус пайтида дунё воқеалари.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — А. П. Чехов. Ванька. Бадиий фильм. 12.30 — Ниқобсиз сионизм. 13.00 — Бом, Килиан ва мен. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Турмуш ва маданият. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари олдидан. 21.30 — Время. 22.10 — Ижодкор ёшлар конкурси қатнашчиларининг якунловчи концерти.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

19.10 — Шаҳарларимиз ҳавоси. 19.40 — Ҳужжатли фильм. 20.10 — Янгиликлар.

30 НОЯБРЬ, ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Қўшиқларда ҳаётим менинг. 11.10 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 4-серия. 12.25 — Ёшлар адреслари. 13.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20. — Халқаро болалар йилига. 16.05 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 16.35 — Қувноқ стартлар. 17.20 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 17.50 — Фильм-концерт. 18.25 — Москва ва москваликлар. 18.55 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.55 — Ҳужжатли фильм. 20.10 — СССР Олий Советининг депутатлари сўзлайдилар. 20.30 — «Нувель де Моску» газетасининг соврини учун фигурали учиш бўйича халқаро мусобақалар. 21.30 — Время. 22.05 — Кечки концерт. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — С. Есенин. Анна Снегина

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — М. Ю. Лермонтов қадамжолари бўйлаб. 12.00 — Ўйлаб топ. 12.30 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 13.00 — Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб. 13.35 — Интеграль. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — «Зангори экран» почтаси. 19.00 Инсон болаликдан бошланади. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Оламда нима гап. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари олдидан. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Қизлар давраси. 23.20 — Карате бўйича Ўзбекистон биринчилиги.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

19.40 — Уссатлар. 20.10 — Янгиликлар. 20.30 — Тошкент ва тошкентликлар.

1 ДЕКАБРЬ, ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Моҳир қўллар. 10.35 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.05 — Ҳаракат хавфсизлиги. 11.35 — Тонгги почта. 12.05 — Здоровье. 12.50 — «Нувель де Моску» газетасининг соврини учун фигурали учиш бўйича халқаро мусобақалар. Аёллар 13.35 — Инсон. Ер. Коинот. 14.20 — Музикали абонемент. 15.00 — Ҳайвонот оламида. 16.00 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Крилья Советов» — МАСК. Танаффус пайтида дунё воқеалари. 18.05 — Спектакль. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Нувель де Моску» газетасининг соврини учун фигурали учиш бўйича халқаро мусобақалар. 21.30 — Время. 22.05 — Кинопанорама. 23.40 — Оперетта артистларининг кечаси. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Миниатюралар. 10.50 — Оила муҳокамасига. 11.20 — Тожикистон ССР халқ артисти Барно Исҳоқова концерти. 12.25 — Юбилей виставкасидан репортаж. 12.55 — Романтика театри. 14.05 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 14.35 — Ҳар кимнинг ихтиёри ўзида. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — До-ре-ми-фа-соль. 19.00 — Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Эстрада концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Спектакль.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

2 ДЕКАБРЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Будильник. 10.10 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.10 — Азоб-уқубатдан қочган бахтга муяссар бўлмайди. Бадиий фильм. 2-серия. 12.30 — «Нувель де Моску» газетасининг соврини учун фигурали учиш бўйича халқаро мусобақалар. Эркаклар. 13.00 — Янгиликлар. 14.15 — Музикали киоск. 14.45 — Фильм — спектакль. 16.30 — Ҳаётга йўлланма туркумидан. 18.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.15 Цирк майдонида. 18.45 — Мультфильмлар. 19.15 — Халқаро панорама. 20.00 — «Нувель де Моску» газетасининг соврини учун фигурали учиш бўйича халқаро мусобақалар. 21.30 — Время. 22.05 — Дмитрий Шостакович. Ҳужжатли фильм. 23.05 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ер ва диёр тароналари. 10.50 — Айтайлик, сен капитансан. Бадиий фильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Оналар мактаби. 13.30 — Романтика театри. 14.00 — Чўққилар ва қояларда. 15.10 — Сиҳат-саломатлик. 15.40 — Реклама. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.35 — Бойчечак. 19.05 — Халқ контроли экрани. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёш овозлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Миниатюралар театри. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Биз Сирдарёданмиз.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 24/XI да Пиковая дама, 25/XI да Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи (12.00). Севги ҳақида афсона (19.00, премьера).

ҲАМЗА НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/XI да Келинлар қўзғолони, 25/XI да Шошма, қуёш!

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
24, 25 ноябрь соат 19.00 да
«ҒАЗАЛХОН ЁШЛИГИМ»
НАЗМ, НАВО ВА РАҚС КЕЧАСИ
ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари — шоирлар
ҲАЛИМА ХУДОЙБЕРДИЕВА ва АБДУЛЛА ОРИПОВ
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
«ЛАЗГИ» ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК АНСАМБЛИ
Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти Г. РАҲИМОВА.
ХОНАНДАЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
Камолиддин РАҲИМОВ, ҲОЛИСХОН ҚОДИРОВА
Солистлар: ОРТИҚ ОТАЖОНОВ, ҒУЛОМ ДАДАХОНОВ, НОДИРА АҲМЕДОВА, НУРУЛЛА ЖУМЯЗОВ, НУРИДДИН ҲАЙДАРОВ.
РАҚҚОСАЛАР:
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
ДИЛБАР ФАЕЗОВА
Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати
КАРИМА УЗОҚОВА, ГУЛЧЕҲРА ЮСУПОВА, РОЗА КАКУРИЕВА.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
Музика раҳбари — Ҳамид ИМОНОВ.
Программани — Ҳанифа ОРТИҚБОЕВА олиб боради.
Билетлар Свердлов номли концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
24 ноябрдан бошлаб
ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА
«ҲИНД ФИЛЛАРИ»
ЦИРК СОВЕТ АТТРАКЦИОНИ
Ургатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист Анатолий КОРНИЛОВ.
Икки бўлимдан иборат катта программа.
Акробатлар, гимнастлар, эквилибристлар, ўргатилган зебралар, кучуклар ва бошқалар қатнашадилар.
Москва цирки варьетасининг ҳазиллари, интермедиялари, репризлари. Таниқли масхарабозлар Наталья Лесникова ва Юрий Червоткинларнинг масхарабозлик номерлари.
Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 13.00, 16.00, 19.30 да якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30да бошланади.
Олдиндан билет сотиш кассаси ишлайди.
Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.
Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
25 НОЯБРЬ СОАТ 17.00 да
СССР биринчилиги учун олий лиганинг
«ЛОКОМОТИВ» (Москва) — «ПАХТАКОР» (Тошкент)
КОМАНДАЛАРИ УРТАСИДА
ФУТБОЛ
24 ноябрь соат 17.00 да дублёрлар состави учрашади.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
26 ноябрь соат 19.00 да
ФУТБОЛ
«СССР — ЮГОСЛАВИЯ»
ўсмирлар терма командалари ўртасида
УЕФА ТУРНИРИНИНГ
САРАЛАШ МАТЧИ

Ўзбекистон Касаба союзлари совети аппарати, партия ва касаба союз ташкилотлари Узсовпроф чет эл туризми бўлимининг масъул ходими И. Р. Йўлдошевга онаси

Ҳабиба УМАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45. 32-53-04. редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97 32-57-19 марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси— 32-55-70 халқаро ҳаёт — 32-54-18 саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09 қишлоқ хўжалиги — 33-76-04 32-53-15 32-53-70, адабиёт ва санъат — 33-20-36 32-54-35 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51 32-57-21 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24 32-55-17 32-54-26, 32-54-27 хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43 33-55-53 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13 иллюстрация — 32-57-22 коммунистик тарбия — 32-54-29 стенографистка — 33-73-43 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 07586. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64585. Е. — 270. 6